

Jaarstukken 2022 Stichting Het Laar

Stichting Het Laar
Tilburg

31 mei 2023

Inhoud

Blad

Jaarverslag 2022

Bestuursverslag

4

Verslag van de interne toezichthouder

26

Jaarrekening 2022

Balans per 31 december 2022

30

Winst-en-verliesrekening over 2022

32

Kasstroomoverzicht over 2022

33

Toelichting op de jaarrekening

34

Overige gegevens

58

Overige gegevens

Jaarverslag 2022

Bestuursverslag

Voorwoord

Ook in 2022 is Het Laar onverminderd ambitieus gebleken. Samen met medewerkers en vrijwilligers hebben we hard gewerkt aan onze jaardoelen, zoals de voorbereiding van Laarstede en het versterken van het 'Aangenaam werken bij Het Laar'. En met resultaat! In onze dienstverlening in Het Laar, maar ook daarbuiten in de wijk, is ingezet op blijvend leren en ontwikkelen en persoonlijke aandacht en zorg. Onze teams werken aan de hand van het kwaliteitskader aan het verder verbeteren van de kwaliteit van de dagelijkse zorg- en dienstverlening. Dit is ook in 2022 bekrachtigd met het PREZO gouden keurmerk voor Verpleging, Verzorging en Thuiszorg.

2022 was, in navolging van 2020 en 2021, vanwege COVID-19 wederom een ingrijpend jaar voor onze (wijk)bewoners, hun familieleden en vrienden en onze medewerkers en vrijwilligers. In goed overleg met onze advies- en toezichthoudende organen hebben we onze (wijk)bewoners zo veel mogelijk geïnformeerd en vanuit beschikbare expertise geadviseerd over maatregelen ter bevordering van de veiligheid en het welzijn. We hebben daarbij zoveel als mogelijk de keuzevrijheid bij de bewoner gelaten.

Veel (wijk)bewoners van Het Laar hebben gedeelde woon- en leefstijlen en kennen elkaar uit vroegere sociale en werk gerelateerde netwerken. Samen met de Bewonersraad willen we nog meer halen uit de kracht van deze gemeenschap door aan te sluiten op talenten van bewoners en hun netwerken en bij te dragen aan onderlinge verbinding. Hiermee spelen we in op de noodzakelijke transitieopgave in de ouderenzorg waarvoor we als samenleving de komende jaren staan.

Het maakt mij als Bestuurder van Het Laar ontzettend trots dat het met dank aan al die verschillende betrokkenen is gelukt om te werken aan onze jaardoelen en tegelijkertijd voor de meeste bewoners 'een aangenaam thuis' te blijven.

In voorliggende jaarverantwoording, een combinatie van het bestuursverslag en het kwaliteitsverslag, treft u de belangrijkste (kwaliteits)resultaten aan, belanghebbende in- en externe ontwikkelingen, de voornaamste risicofactoren en het -beheer, ontwikkelingen in de financiële positie en een verantwoording van onze advies- en toezichthoudende organen.

Ik wil een ieder die zich heeft ingezet voor Het Laar hiervoor heel hartelijk danken.

Drs. Lonneke de Haan
Bestuurder

1. Het Laar

1.1 Voor wie zijn we er?

Het Laar is een woonzorgaanbieder in Tilburg en is er voor vitale ouderen en ouderen met een zorg- en ondersteuningsvraag. We bieden hen een welverdiende mooie oude dag. We zijn er voor wijkbewoners en bewoners van onze huur- en zorgappartementen. Het Laar kent op locatie Generaal Winkelmanstraat 175 te Tilburg drie aaneengesloten woonzorglocaties, te weten: Laarzicht (mix van huur- en zorgappartementen), Laarakker en Laarhoven (beide zorgappartementen). Op het centraal gelegen binnenplein zijn diverse faciliteiten en diensten samengebracht. Het plein vormt dé ontmoetingsplaats voor (wijk)bewoners en hun bezoekers. Het werkgebied van Het Laar omvat Tilburg en een deel van Goirle. In de thuiszorg houden we een straal aan van acht kilometer waarbinnen we ondersteuning bieden aan wijkbewoners.

1.2 Onze missie, kernwaarden en visie

De afgelopen jaren is veel geïnvesteerd in het bepalen van een heldere koers voor Het Laar. Onze missie is 'Aangenaam leven met Het Laar'. Om deze missie waar te kunnen maken investeren we in 'Aangenaam werken bij Het Laar'. De gedachte is dat medewerkers en vrijwilligers die met plezier hun werk doen, bijdragen aan een aangename dag voor onze (wijk)bewoners. Daarbij onderzoeken we tevens hoe we vernieuwingen, bijvoorbeeld op het gebied van techniek en verduurzaming, kunnen aangrijpen om het aangename leven en werken in Het Laar te ondersteunen. We blijven daarbij vasthouden aan onze kernwaarden Stijlvol, Bruisend en Verzorgd. Deze kernwaarden zijn nog steeds onderscheidend en helpen Het Laar verder te versterken in haar unieke positie op de Tilburgse woon- en zorgmarkt voor ouderen. Het Laar biedt persoonsgerichte zorg en ondersteuning volgens het gedachtegoed Positieve Gezondheid. Samen met de (wijk)bewoner staan we stil bij de onderwerpen kwaliteit van leven, meedoen, mentaal welbevinden, zingeving, lichaamsfuncties en het dagelijks functioneren. Gesprekken over deze onderwerpen maken duidelijk wat de (wijk)bewoner echt belangrijk vindt in het leven en waarvan hij/zij gelukkig wordt. Er is aandacht voor het unieke van de (wijk)bewoner, diens achtergrond en levensverhaal.

1.3 Ons dienstenaanbod

Diverse vormen van wonen en zorg zijn beschikbaar; van een lichte steun in de rug voor mensen die zelfstandig wonen in de wijk tot en met verpleging en behandeling in een zorgappartement van Het Laar. Comfortdiensten dragen bij aan het voort kunnen zetten van de vertrouwde woon- en leefstijl.

Zorgdiensten (inclusief financieringsbron)

1. Wijkverpleging (Zvw)
2. Eerstelijnsverblijf (Zvw)
3. Casemanagement dementie (Zvw)
4. Begeleiding inclusief vervoer (Wmo)
5. Begeleiding individueel en in groepsverband inclusief vervoer (Wlz)
6. Modulair pakket thuis (Wlz)
7. Volledig pakket thuis in een huurappartement van Het Laar (Wlz)
8. Verblijf met zorg (Wlz)
9. Verblijf met zorg en behandeling (Wlz)

Woon- en verhuurdiensten (private financiering)

1. Verhuur appartementen
2. Verhuur hotelkamer/logeerappartement
3. Verhuur ruimten aan externe dienstverleners (winkel, kapsalon, fysiotherapie, leslokalen)
4. Diensten Restaurant Chapeau/grand café
5. Diensten op het gebied van sociaal-culturele activiteiten
6. Overige woondiensten (huismeester, schoonmaak, vervoer, e.d.).

1.4 Onze samenwerkingsrelaties

Het Laar onderhoudt met diverse partijen samenwerkingsrelaties. De samenwerking met derden is gericht op het ondersteunen van ouderen bij het zelfstandig, veilig en comfortabel verder leven, hetzij in Het Laar hetzij in de wijk. Dit betekent dat we niet alleen samenwerken met andere zorgaanbieders, maar ook met partijen die actief zijn op het gebied van wonen, dienstverlening en welzijn. Hierbij kan gedacht worden aan diverse andere (keten)partners zoals partijen in het Zorgnetwerk Midden-Brabant, het Palliatiefterminaal Netwerk, het Programma GGoud van gemeente Tilburg, Transvorm en diverse opleidingsinstituten.

1.5 Juridische structuur, bestuursstructuur & inspraak en medezeggenschap

Stichting Het Laar is opgericht op 17 januari 1975 en kent een bestuursstructuur met een Raad van Toezicht en een Raad van Bestuur. In de statuten en de hiervan afgeleide reglementen is de verhouding tussen de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht geregeld. Het Laar onderscheidt twee wettelijke medezeggenschapsorganen, namelijk: de Bewonersraad en de Ondernemingsraad. Het Laar kent ook een Vrijwilligersplatform. Dit platform kent geen wettelijke grondslag maar doet recht aan de belangrijke functie van vrijwilligers binnen het servicegerichte woonzorgconcept van Het Laar. De voorbereiding van de oprichting van de Verpleegkundige en Verzorgende Advies Raad is in 2022 opgestart om begin 2023 formeel gestalte te krijgen. Met de VVAR waarborgen we dat zorgprofessionals in Het Laar invloed kunnen hebben op het beleid dat hen raakt in de dagelijkse beroepsuitoefening, maar ook betrokken worden bij de beleidskeuzes over 'de zorg van morgen'.

1.6 Besturingsmodel en organisatiestructuur

Het Laar werkt in de primaire woon- en zorgprocessen met teams waarin een belangrijke rol is weggelegd voor het vakmanschap van onze professionals. Zij weten welke behoeften er leven onder (wijk)bewoners en hoe daarop in te spelen. Daarom is er veel ruimte voor eigen initiatief, ondernemerschap en regelruimte. We sluiten hiermee beter aan bij de aanwezige kennis en vaardigheden in de organisatie. Dit werkt kwaliteit verhogend en maakt het werk aantrekkelijker en efficiënter. De leiderschapsstijl is gebaseerd op de bouwstenen: gezamenlijke visie, verbinden, vertrouwen, eigenaarschap én leren & experimenteren. In de organisatiestructuur van Het Laar vormen de individuele (wijk)bewoner en zijn sociale netwerk het uitgangspunt. De Laarorganisatie ondersteunt hen om zo lang mogelijk de eigen regie te voeren en zelf- en samenredzaam te zijn. We sluiten hiermee ook aan op de landelijke ontwikkeling zelf tenzij, thuis tenzij en digitaal tenzij. Vanuit de Laarorganisatie bieden we -tijdelijk- ondersteuning als het zelf (en samen met naasten) niet meer gaat.

2. Kernprestaties

2.1 Kerngegevens

Doelgroepen Het Laar (per 31 december)	2022	2021
Bewoners met ZZP (Wlz)	196	212
(Wijk)bewoners met VPT (Wlz)	21	14
(Wijk)bewoners met MPT (Wlz)	5	32
(Wijk)bewoners met thuiszorg (Zvw)	88	82
Huurders (privaat)	135	124

De daling in 2022 van het aantal bewoners met een ZZP en de stijging van het aantal bewoners met een VPT is te verklaren vanuit de visie zelf tenzij, thuis tenzij en digitaal tenzij. Deze is passend in de voorbereiding op de ingebruikname van nieuwbouw Laarstede begin 2024. Laarzicht willen we in de loop van 2024 volledig beschikbaar hebben voor verhuur en dus "het reguliere thuis". In aanloop hiernaartoe zetten we

vrijkomende intramurale verblijfsplaatsen in Laarzicht om naar huur al dan niet met een VPT of MPT. Met het zorgkantoor is de afspraak gemaakt dat in 2024 de intramurale capaciteit weer terugkomt op het gecontracteerde niveau van 2022.

2.2 Ontwikkelingen in de financiële positie (let op: getallen kunnen nog wijzigingen)

Exploitatie	2022	2021
Bedrijfsopbrengsten (zorg en verhuur)	€ 24.086.536	€ 23.479.119
Bedrijfslasten (zorg en verhuur)	€ 23.313.494	€ 22.171.090
Totaal bedrijfsresultaat (zorg en verhuur)	€ 773.042	€ 1.308.029

Opbrengstenverdeling in %	2022	2021
Wlz	84,0%	84,2%
Zvw	4,1%	4,3%
Overige zorgopbrengsten (PGB en Wmo)	0,2%	0,2%
Verhuur	8,0%	6,8%
Overige opbrengsten en subsidies	3,8%	4,5%

Financiële ratio's	2022	2021
Solvabiliteit (criterium: > 25%)	52,9%	51,7%
Liquiditeit (current-ratio)	2,1	3,5
Weerstandsvermogen (criterium: > 15%)	68,4%	66,9%
DSCR (criterium: > 1,2)	2,9	4,1
Omzetratio (criterium: > 15%)	68%	67%

2.3 Ontwikkelingen in de personeelssamenstelling

Zoveel mogelijk mensen zorg en ondersteuning bieden. Dat is de uitdaging voor Het Laar en voor heel Nederland de komende jaren. We zien het aantal mensen dat zorg nodig heeft sneller stijgen dan het aantal beschikbare (zorg)medewerkers. Deze toenemende vraag, zowel in omvang als in complexiteit, merken onze medewerkers al dagelijks in Het Laar en in de wijk. In Het Laar spelen we steeds meer in op deze ontwikkelingen via onder andere het project Langer Actief Thuis, de inzet van anders geschoolden en het doorvoeren van technologische innovaties. De verhouding uitstroom en instroom van medewerkers is ongeveer gelijk. We maken dus pas echte stappen wanneer we de uitstroom inperken en tegelijkertijd aantrekkelijk blijven voor nieuwe collega's. Landelijk zien we een beeld waarbij de uitstroom niet zozeer de overstap betreft van zorgmedewerkers naar een andere sector of branche, maar van medewerkers die naar een andere zorgaanbieder overstappen of met pensioen gaan. Dit beeld geldt ook voor Het Laar. Steeds vaker zien we ook dat collega's die eerder Het Laar verlaten hebben, weer terugkeren in Het Laar. De verhalen van deze medewerkers grijpen we aan om onze collega's te laten zien hoe goed het werken is in Het Laar. Voor de personele bezetting op 31 december 2022 verwijs ik u graag naar de organisatievragenlijst van DigiMV 2022 en randvoorwaarden-thema 6: Personeelssamenstelling van voorliggend verslag.

3. Interne & externe ontwikkelingen

3.1 Interne ontwikkelingen:

Aangenaam werken bij Het Laar:

In het verslagjaar is prioriteit gegeven aan activiteiten ter verbetering van het 'Aangenaam werken bij Het Laar'. We willen immers dat onze collega's trots zijn op hun werk, vitaal zijn en blijven en met plezier hun werk doen. Op deze manier dragen we bij aan een prettig werkklimaat en aan het behouden van onze schaarse professionals. We onderzoeken hoe we vernieuwingen, bijvoorbeeld op het gebied van inzet van techniek, kunnen aangrijpen om medewerkers te ondersteunen en waar mogelijk te ontzorgen. Om onze ambities te kunnen realiseren is er ook oog voor de omvang en samenstelling van de formatie.

ICT-infrastructuur:

Er is een vervolg gegeven aan de verdere professionalisering van de ICT-infrastructuur en het applicatielandschap. Hiermee hebben we bijgedragen aan de verdere ontwikkeling van de kwaliteit van zorg en werken in Het Laar. Voorbeelden van nieuwe technieken zijn de implementatie van een nieuw domoticasysteem en de introductie van de moderne werkplek (LaarPlein en LeerPlein). Het nieuwe domoticasysteem is gebaseerd op leefstijlmonitoring. In Het Laar zetten we hiermee de komende jaren in op het verder bevorderen van de eigen regie en op de ontwikkeling van persoonsgerichte zorg en ondersteuning op basis van data. Het LaarPlein is een digitale omgeving waarin alle voor onze collega's relevante applicaties zijn ondergebracht. Het Plein ondersteunt onze medewerkers in het efficiënt en met plezier werken en vormt gelijktijdig hét communicatiemiddel richting medewerkers. In Het Laar wordt in toenemende mate digitaal gewerkt.

Nieuwbouw Laarstede:

Het afgelopen jaar zijn concrete stappen gezet in de voorbereiding op en realisatie van nieuwbouw Laarstede. Gewerkt is aan de aankoop van gemeentelijke grond, de afronding van de bestemmingsplanwijziging en het verkrijgen van de noodzakelijke omgevingsvergunning. Na het doorlopen van een aanbestedingstraject is de aanneemovereenkomst voor de bouw van Laarstede gesloten. Dit was geen sinecure gezien de COVID-19 pandemie en het effect van de Oekraïne-oorlog op onder andere de hout-, staal- en brandstofprijzen. Met trots kunnen we dan ook melden dat in november 2022 de eerste paal van Laarstede in de grond is geboord. Met de nieuwbouw draagt Het Laar bij aan de doorstroming op de Tilburgse woningmarkt en het uitbreiden van de diversiteit aan woonvormen tussen zelfstandig wonen in de wijk en verblijf met behandeling. Een uitbreiding die gezien de toename van de vraag naar voor ouderen geschikte woningen in combinatie met het landelijke uitgangspunt 'zo thuis mogelijk' in een grote behoefte voorziet.

Beveiligingsincident Caren:

In oktober bleek dat Caren, van Nedap, slachtoffer is geworden van een hacker. Caren is een digitale omgeving waarin bijna een half miljoen mensen (en ruim 9.000 zorginstanties) gezondheidsinformatie met elkaar delen. Uit onderzoek is gebleken dat accounts van bewoners van Het Laar betrokken waren bij dit beveiligingsincident. Het Laar heeft de desbetreffende bewoners (en hun contactpersonen) van het beveiligingsincident op de hoogte gesteld en hen gevraagd extra waakzaam te zijn. Door betrokken partijen is het beveiligingsincident gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Het datalek is vrijwel direct gedicht.

Balkonbrand:

In april woedde er een kortstondige brand op een balkon behorend bij een van de appartementen in gebouw Laarzicht. De brand was gelukkig snel onder controle. De brand is uitgebreid geëvalueerd om hiervan te leren en onze bestaande calamiteitenplannen en bedrijfshulpverleningsorganisatie verder te verbeteren.

3.2 Externe ontwikkelingen

COVID-19:

Gedurende het jaar is Het Laar genoodzaakt geweest om preventieve maatregelen in het kader van de COVID-19 pandemie te treffen. Dit hebben we telkens gedaan in goede samenspraak met onze adviesorganen en het Vrijwilligersplatform. De Raad van Toezicht werd hierover frequent door de Bestuurder geïnformeerd. Bij de besluitvorming over de maatregelen is aansluiting gezocht bij het landelijke beleid en zijn de adviezen betrokken van de deskundige infectiepreventie van het ziekenhuis. Uitgangspunt in het beleid is het welzijn van onze bewoners, hun familieleden en onze medewerkers en vrijwilligers. In onze dienstverlening in Het Laar, maar ook daarbuiten in de wijk, zijn we blijven inzetten op persoonlijke aandacht en zorg.

Oekraïne-oorlog:

De Oekraïne-oorlog heeft, zoals reeds gemeld, de opgave bemoeilijkt om te komen tot het sluiten van een -prijs vaste- aanneemovereenkomst voor de bouw van Laarstede. Desalniettemin zijn we daar, in goede onderlinge samenspraak met de aannemer, in geslaagd. Daarnaast zijn de energielasten sterk gestegen met effecten op de financiële bedrijfsvoering van Het Laar.

4. Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg/wijkverpleging

4.1 Inleiding

De missie en kernwaarden van Het Laar, die in samenspraak met in- en externe belanghebbenden tot stand zijn gekomen, zijn in de organisatie breed bekend en worden gedragen. Ze vormen de basis voor het constant werken aan de verdere ontwikkeling van Het Laar als woonzorgaanbieder.

De afgelopen jaren is gewerkt aan meer rust en focus in de teams. Om hieraan bij te dragen is het kwaliteitsspel geïntroduceerd en het verbeterbord vernieuwd. Deze middelen helpen medewerkers en vrijwilligers in de teams om, aan de hand van het kwaliteitskader, de dagelijkse zorg- en dienstverlening en de kwaliteit van werken stapje voor stapje verder te ontwikkelen. Op deze manier willen we het elke dag een beetje beter doen. Dit door Het Laar ontwikkelde kwaliteitsspel wordt door teams gebruikt om elk tertiaal verbeterdoelen te formuleren. Bij het spelen van dit spel worden onder andere de vier inhoudelijke en vier randvoorwaardelijke thema's van het kwaliteitskader verpleeghuiszorg beoordeeld: zijn deze thema's op orde of vragen bepaalde thema's volgens medewerkers en vrijwilligers aandacht? Afhankelijk van de uitkomst van deze beoordeling worden hierop verbeterdoelen geformuleerd die op het verbeterbord landen. Daar worden ze vertaald naar kleinere verbeteracties. We sluiten met deze werkwijze maximaal aan bij het vakmanschap van onze collega's en hun kennis van de behoeften van onze (wijk)bewoners. Medewerkers zien in de dagelijkse contacten met (wijk)bewoners waar de zorg- en dienstverlening beter, slimmer en efficiënter kan. Een belangrijk deel van ons verander- en verbeterpotentieel komt dan ook voort uit de praktijk van alle dag. Teams worden bij de bepaling van verbeterdoelen ondersteund door de uitkomsten van in- en externe kwaliteitsmetingen en raadplegingen.

Een kwaliteitsplan wordt jaarlijks, in overleg met onder andere de advies- en toezichthoudende organen, opgesteld om de organisatie brede ontwikkelopgaven voor Het Laar inzichtelijk te maken. Dit zijn veelal projecten waar meerdere teams en sectoren bij betrokken zijn en die worden aangestuurd onder (eind)verantwoordelijkheid van een managementteamlid.

4.2 Inhoud-thema 1: Wonen en welzijn

De samenstelling van de bewonersgroep van Het Laar heeft grote invloed op de leefbaarheid in Het Laar. Om te zorgen voor een goede mix tussen zorgbehoevende ouderen en vitale ouderen, de zogenaamde zorgvragers en zorgdragers, is een enquête uitgezet onder de omvangrijke groep ouderen op onze wachtlijst

voor huurappartementen. Op basis van de uitkomsten heeft Het Laar in samenwerking met de Bewonersraad een eerste concept toewijzingsbeleid van huurappartementen opgesteld. Dit toewijzingsbeleid moet de komende jaren bijdragen aan het tot stand brengen van een evenwichtige samenstelling van de bewonersdoelgroepen in Het Laar en het behouden van voldoende aantrekkingskracht als woonzorgaanbieder. Daarnaast hebben voldoende vitale bewoners in de Laargemeenschap een belangrijke rol in het ondersteunen van de noodzakelijke transitieopgave in de ouderenzorg. In 2022 hebben we door een herstart van bewonerspanels met een delegatie van onze vitale bewoners gesproken over hoe we dit samen kunnen vormgeven.

Op basis van de landelijk noodzakelijke transitie en de uitkomsten van de diverse tertiaalbesprekingen in de woon- en zorgteams van Het Laar is geconstateerd dat, kijkend naar het thema welzijn, de ontwikkeling van zinvolle dagbesteding voor bewoners samen met naasten en vrijwilligers verder versterkt mag worden. Aandacht is in meerdere teams gevraagd voor het verder ontwikkelen van maatwerk in persoonsgebonden activiteiten.

In het voor- en najaar zijn informatiebijeenkomsten georganiseerd voor bewoners en hun contactpersonen. Tijdens deze bijeenkomsten is met name gesproken over de ervaringen rondom COVID-19, de noodzaak om steeds meer vanuit wonen en welzijn te denken en minder vanuit zorg en de stand van zaken met betrekking tot nieuwbouw Laarstede. Tevens was er volop gelegenheid tot het stellen van vragen. De bijeenkomsten zijn bijzonder gewaardeerd en krijgen ook in 2023 een vervolg. Naast deze organisatie brede bijeenkomsten hebben de meeste zorgteams familieavonden gehouden waar naastenparticipatie besproken is.

Naastenparticipatie en inzet van vrijwilligers worden in Het Laar gezien als belangrijke succesfactoren die bijdragen aan 'Aangenaam leven met Het Laar'.

4.3 Inhoud-thema 2: Persoonsgerichte zorg en ondersteuning

In Het Laar werken teams op methodische wijze aan het continu verbeteren van de persoonsgerichte zorg en ondersteuning van bewoners. In het verslagjaar is verder gewerkt aan de implementatie van een nieuw domoticasysteem. Dit systeem ondersteunt de kwaliteit van leven van onze bewoners. Het systeem biedt bewegingsvrijheid en bescherming aan onze bewoners in heel Het Laar. Het nieuwe systeem kende de nodige opstartproblemen en ook bewoners en naasten moeten wennen aan de gewijzigde werking. Dit is volop onder de aandacht en er wordt samen met de leverancier gewerkt aan oplossingen om te zorgen dat het systeem naar ieders tevredenheid functioneert.

Waarderingscijfers Zorgkaart Nederland	
Wijkverpleging	
2022	9,6 (o.b.v. 3 waarderingen)
2021	8,3 (o.b.v. 28 waarderingen)
Verpleeg- en verzorgingshuiszorg	
2022	10 (o.b.v. 1 waardering)
2021	9,1 (o.b.v. 6 waarderingen)

Zou u Het Laar aanbevelen bij andere mensen met dezelfde aandoening of gezondheidsklachten? (NPS-score¹)	
Bewoners Laarakker en Laarzicht (Wlz)	86
Vertegenwoordigers bewoners Laarzicht, en Laarakker (Wlz)	54
Vertegenwoordigers bewoners Laarhoven (Wlz)	76

In welke mate zou u Het Laar aanbevelen bij andere mensen met dezelfde aandoening of gezondheidsklachten? (NPS-score)		
	2022	2021
Thuiszorg wijk (Zvw)	46	60
Thuiszorg in Het Laar (Zvw)	57	18

Score (wijk)bewoners met wijkverpleging op de PREM-vragenlijst	
2022	8,6
2021	8,3

Interne enquête gehouden onder nieuwe bewoners/contactpersonen	
Kwaliteit introductie	
2022	8,0
2021	7,8
Deskundigheid medewerkers	
2022	8,1
2021	8,4
Kwaliteit totale zorg- en dienstverlening	
2022	8,1
2021	8,5

¹ NPS-score: Deze score betreft de waarschijnlijkheid op een schaal van 0-10 dat men Het Laar aanbeveelt bij familie/vrienden (score 0-6: criticasters; score 7-8: neutraal tevreden; score 9-10: promotors). De NPS-score komt tot stand door het percentage criticasters van het percentage promotors af te trekken.

Interne enquête gehouden onder nieuwe huurders	
Kwaliteit introductie	
2022	8,6
2021	8,4
Deskundigheid medewerkers	
2022	8,2
2021	8,6
Kwaliteit zorg- en dienstverlening	
2022	8,5
2021	8,8
Sfeer	
2022	8,7
2021	8,7
Veiligheid	
2022	8,5
2021	9,1
Gastvrijheid	
2022	8,7
2021	9,1

4.4 Inhoud-thema 3: Kwalitatief veilige zorg en ondersteuning

Resultaten voortvloeiend uit in- en externe metingen, waarderingsonderzoeken en bijvoorbeeld inspecties en audits grijpen we aan om continu te ontwikkelen. De scores op de voor 2022 geformuleerde (kwaliteits)doelstellingen staan in deze paragraaf beschreven.

Het zorgproces is in control. Meldingen incidenten cliënten en meldingen incidenten medewerkers (MIC en MIM) worden goed opgevolgd. In 2022 heeft er een verbetertraject plaatsgevonden geïnitieerd door de psycholoog en de kwaliteitsverpleegkundigen van de teams waarbij gespecialiseerd verzorgenden psychogeriatricie beter in positie zijn gebracht. Hierdoor zijn zij beter in staat om samen met het team vanuit incidentenmeldingen te leren en verbeteren. Interne audits en Prisma analyses brengen in beeld dat we gezamenlijk leren en ontwikkelen.

Valpreventie:

In 2022 is 69% van alle MIC-meldingen meegenomen in de teamanalyses van de aandachtsvelders valpreventie en bewegen. Vanuit deze teamanalyses zijn trends ontdekt waarop verbeteracties zijn uitgezet ter voorkoming van valincidenten. Uit een steekproef in het derde tertiaal is gebleken dat in 75% van de gevallen de PDCA-cyclus naar aanleiding van een valincident op een juiste wijze is doorlopen.

Medicatieveiligheid:

In het verslagjaar is 91% van de medicatie-incidenten besproken met de veroorzaker van het incident. Daarnaast is 75% van de medicatie-incidenten door de aandachtsvelders medicatie meegenomen in de teamanalyses. Vanuit deze analyses zijn trends ontdekt waarop verbeteracties zijn uitgevoerd ter vermindering van het aantal medicatie-incidenten.

Daarnaast is een digitale dubbele controle op het toedienen van risicovolle medicatie in de zorgteams geïmplementeerd (controle op afstand door middel van een foto). Ook zijn er geactualiseerde e-learningmodules met betrekking tot medicatieveiligheid in gebruik genomen.

Wondzorg en mondzorg:

Uit controles uitgevoerd door wondverpleegkundigen blijkt dat bij 30 van de 33 wonden (91%) de wondzorg door zorgmedewerkers overeenkomstig het wondplan is uitgevoerd. Bij 97% van de bewoners met een wond is een ingevuld huidletselformulier opgenomen in het zorg- en leefplan. Daarnaast is bij 88% van de bewoners met een wond een actuele foto van de wond in het dossier geplaatst.

Uit een steekproef onder 18 collega's wisten 14 collega's (78%) de drie kennisvragen rondom mondzorg correct te beantwoorden. De twee vragen over de verzorging van de prothese en de eigen tanden werden door alle collega's goed beantwoord (100%). Alle foute antwoorden hadden betrekking op de kennisvraag met betrekking tot het verzorgen van implantaten. Uiteraard zal de kennis hierover in Het Laar worden vergroot. Een steekproef onder 40 dossiers wees uit dat in 68% van de dossiers mondzorg in het zorg- en leefplan staat beschreven. De bewoners van de resterende dossiers verzorgen hun mond nog zelfstandig.

Wet zorg en dwang (WZD):

2022 startte met drie bewoners die onvrijwillige zorg ontvingen in WZD-accommodatie Laarhoven. In de loop van het jaar zijn daar drie bewoners bijgekomen. Dit betekent dat er in het verslagjaar in het totaal zes bewoners onvrijwillige zorg hebben ontvangen. Op basis van evaluatiemomenten is in 2022 bij drie van deze zes bewoners de onvrijwillige zorg weer afgebouwd. Bij de evaluatiemomenten is onder andere de mening van een extern deskundige betrokken. Bovenstaande informatie is afkomstig uit de analyse onvrijwillige zorg waarvan de uitkomsten met de inspectie zijn gedeeld.

Melding Incidenten Cliënten	
Valincidenten	
2022	517
2021	445
Medicatie-incidenten	
2022	437
2021	338
Andere incidenten	
2022	105
2021	99
Totaal aantal incidenten	
2022	1.059
2021	882

Melding Incidenten Medewerkers		
	2022	2021
Prikaccident	1	1
Ongewenste intimiteiten/agressie	120	111
Onveilige apparatuur	1	0
Vallen/struikelen	1	3
Brandwonden	2	0
Snij-, bijt-, spat- en krabincidenten	2	1
Anders	14	12
Totaal aantal incidenten	141	128

Klachten, ongenoegens en complimenten	
Formele/officialle klachten	
2022	5
2021	0
Ongenoegens	
2022	24
2021	25
Complimenten	
2022	4
2021	8

4.5 Inhoud-thema 4: Leren en ontwikkelen

Het Laar is continu in ontwikkeling en wil altijd verder verbeteren. In het verslagjaar is ingezet op innovaties om efficiënter en prettiger te werken en bij te dragen aan een aangename dag voor onze (wijk)bewoners. Om dit in de praktijk te brengen is gestart met een nieuw Leerplein. Dit Leerplein is in 2022 in Het Laar uitgerold en biedt een digitale leeromgeving voor collega's. In de eerste plaats is het een platform om medewerkers te laten leren, te toetsen en te ondersteunen in hun ontwikkeling. Hierdoor blijven medewerkers up-to-date in hun vakgebied en duurzaam inzetbaar. Er is een collectieve overeenkomst gesloten met het V&VN kwaliteitsregister, zodat geaccrediteerde scholing voortaan ook in dit landelijke register wordt opgenomen. Hierdoor kunnen onze verzorgenden en verpleegkundigen hun bekwaamheid aantonen.

We hebben werk gemaakt van het verbeteren van de digitale vaardigheden van onze collega's via de inzet van digicoaches gedurende de eerste helft van het jaar. Daarna waren de digicoaches nog op afroep beschikbaar. In 2023 gaan we dit opnieuw bekijken.

Dit jaar zijn er ± 300 documenten in het kwaliteitsmanagementsysteem van Het Laar geëvalueerd en daar waar nodig bijgesteld.

De initiële audit uitgevoerd door Stichting Perspekt op 13 oktober 2022 heeft een prolongatie opgeleverd van het PREZO gouden keurmerk voor Verpleging, Verzorging en Thuiszorg.

4.6 Randvoorwaarden-thema 5: Leiderschap, Governance en management

De Bewonersraad van Het Laar werkt met diverse commissies. Deze commissies volgen de ontwikkelingen op het gebied van onder andere de kwaliteit van zorg en ondersteuning en wonen en welzijn. Signalen over deze aspecten worden besproken in de commissies en waar nodig aan de orde gesteld in de overlegvergaderingen van de Bewonersraad met de Bestuurder.

Afgevaardigden van de Ondernemingsraad participeren in diverse overleggen en commissies om zo voeling te houden met de kwaliteit van Het Laar als werkgever. Signalen, bijvoorbeeld over arbeidsomstandigheden, cultuur en leiderschap, die het werk en/of het welzijn van collega's raken, worden besproken met de Bestuurder. Dit gebeurt in de reguliere overlegvergaderingen en/of de artikel 24-overleggen.

Op de leidinggevendendag en de MT-beleidsdag is een start gemaakt om het thema 'Aangenaam werken bij Het Laar' te vertalen in de plannen voor 2023. Er zijn twee bijeenkomsten voor het leidinggevend kader geweest waarin de leiderschapsbouwstenen en intervisie in het leren en experimenteren met deze bouwstenen, centraal stonden. De praktijk wijst uit dat het, ondanks deze acties, nog niet altijd lukt om voldoende tijd vrij te maken om als managers/leidinggevenden in verbinding te staan met de teams. Mede op basis van signalen van de Ondernemingsraad heeft de Bestuurder een extern onderzoek laten uitvoeren naar 'Aangenaam werken bij Het Laar'.

De uitkomsten hiervan zijn gebruikt bij de evaluatie van de organisatiestructuur en ter verdere completering van de leiderschapsstijl.

Zo is via de uitbreiding van het aantal kwaliteitsverpleegkundigen in de teams gewerkt aan meer nabijheid. Om verbinding en aansluiting te houden bij het primaire proces loopt de Bestuurder met enige regelmaat mee met professionals binnen Het Laar.

Als jaardoel voor 2022 is een heldere visie op leiderschap geformuleerd inclusief de doorvertaling naar een passende organisatiestructuur. In het derde tertiaal is vooral gekeken naar wat we nodig hebben om onze ambitieuze doelen in het kwaliteitsplan 2023 & 2024 te behalen inclusief het effect op de organisatiestructuur en de begroting. De functie van Manager VVT Laarzicht, die ad interim is ingevuld tot en met eind december, bleek lastig in te vullen. De keuze is gemaakt om met twee Trainees in deze functie te gaan starten. Een van de vacatures is ingevuld door middel van interne doorstroom. De andere vacature is extern uitgezet en is eind 2022 nog niet ingevuld.

Voldaan is aan de verslagleggingsverplichtingen van Het Laar. De jaarrekening, de controleverklaring en digiMV zijn te raadplegen via jaarverantwoordingzorg.nl. Daarnaast is tijdig gezorgd voor het plaatsen van het kwaliteitsverslag en het kwaliteitsplan op de website en het doorleveren van de indicatoren basisveiligheid en de kernfactoren personeelssamenstelling naar het Zorginstituut Nederland. Met de inspectie zijn de overzichten en analyses onvrijwillige zorg gedeeld.

Het Laar is een financieel gezonde, weerbare organisatie waardoor er veel vertrouwen is dat we Het Laar vanuit haar missie en kernwaarden verder kunnen blijven ontwikkelen.

(Overleg)vergaderingen	2022	2021
Overlegvergadering Raad van Toezicht - Bestuurder	7	7
Overlegvergadering Bewonersraad – Bestuurder	7	7
Overlegvergadering Ondernemingsraad – Bestuurder	7	7
Overlegvergadering Vrijwilligersplatform – Bestuurder	4	3
Managementteamvergaderingen	21	20

4.7 Randvoorwaarden-thema 6: Personeelssamenstelling

Als gevolg van ziekteverzuim en openstaande vacatures wordt de werkdruk nog steeds als hoog ervaren. Dat geldt niet alleen in de sector zorg maar ook in de andere sectoren in Het Laar. In het derde tertiaal is een verbetering in de formatie gerealiseerd waardoor de PNIL-inzet (personeel niet in loondienst) kon worden bijgestuurd. Hieraan droeg ook de terugloop van het ziekteverzuim bij.

In het voorjaar van 2022 zijn bijeenkomsten georganiseerd voor medewerkers en vrijwilligers. Tijdens deze bijeenkomsten is stilgestaan bij onderwerpen zoals COVID-19 in Het Laar, de transitieopgave in de ouderenzorg, het arbeidsmarktvragestuk, de inzet van (zorg)technologie en de nieuwbouw van Laarstede.

Naast interne enquêtes onder medewerkers heeft er in de maanden mei en juni een medewerkersraadpleging plaatsgevonden in samenwerking met Branchevereniging Actiz. De resultaten van deze raadpleging zijn door kwaliteitsverpleegkundigen en leidinggevenden/managers besproken in de teamoverleggen en/of in de tertiaalbesprekingen. Op basis hiervan zijn desgewenst verbeteracties geformuleerd. Sinds 2022 versturen we ook enquêtes naar vertrekkende medewerkers.

Personele kengetallen	2022	2021
Totale formatie (in loondienst)	376 (234 Fte)	383 (236,33 Fte)
Verhouding cliëntgebonden en niet-cliantgebonden medewerkers	76% - 24%	74% - 26%
Instroom	118 (54,6 Fte)	89 (39,19 Fte)
Uitstroom	118 (59,24 Fte)	83 (34,55 Fte)
Stagiaires	39	21
Vrijwilligers	180	155
Ziekteverzuim (excl. zwangerschap)	8,21%	9,28%
Openstaande vacatures	26 cliëntgebonden	21 cliëntgebonden

Kwalificatieniveaus zorg	2022	2021
Zorghulp	17,3 Fte	16,59 Fte
Verzorgende/helpende	32,4 Fte	33,02 Fte
IG-Verzorgende	88,69 Fte	90,14 Fte
Verpleegkundige MBO	22,3 Fte	20,45 Fte
Verpleegkundige HBO	7,99 Fte	6,68 Fte
Verpleegkundig specialist	0,97 Fte	0,5 Fte
(GZ)-Psycholoog	0,83 Fte	0,44 Fte
Specialist ouderengeneeskunde/basisarts	0,9 Fte	1,16 Fte

Introductie nieuwe medewerkers	2022	2021
Kwaliteit sollicitatieprocedure	8,1	8,2
Kwaliteit gehele procedure	7,8	8,1
Aantal geretourneerde enquêtes	53	30

Medewerkersraadpleging	2022	2020
Bevlogenheid (o.b.v. 4 stellingen)	8,0	8,2
Werkbeleving (o.b.v. 11 stellingen)	7,6	7,5

Rapportcijfer vrijwilligers voor werksituatie bij Het Laar	2022	2021
Gemiddeld cijfer	8,1	8,2

Contact met vertrouwenspersoon	2022	2021
Medewerkers	2 meldingen (intimidatie/ vertrouwen) 1 van de 2 meldingen in 2022 betreft een melding uit 2021 die in 2022 is afgehandeld.	1 melding (intimidatie/ vertrouwen)

4.8 Randvoorwaarden-thema 7: Hulpbronnen, omgeving en context

Het Laar heeft geïnvesteerd in het implementeren van nieuwe informatie- en communicatietechnologie. Reeds eerder is gememoreerd aan onder andere de invoering van het nieuwe domoticasysteem. Daarnaast is in 2022 gewerkt aan de invoering van de moderne werkplek (de digitale toegang voor medewerkers tot alle -voor het werk- benodigde applicaties en hét middel om te communiceren over organisatieontwikkelingen), de invoering van een nieuw leermanagementsysteem en de verdere optimalisatie van AFAS.

De eerste paal van de nieuwbouw van Laarstede werd geslagen op 16 november 2022. Bewoners zijn via een live verbinding betrokken geweest bij deze happening. Informatie over de bouw, afgewisseld met mooie impressies en plattegronden van appartementen zijn in deze bijeenkomst gedeeld en vragen van bewoners zijn beantwoord. Na het slaan van de eerste paal is het vierde bouwbulletin uitgebracht.

4.9 Randvoorwaarden-thema 8: Gebruik van informatie

Via het uitzetten van enquêtes onder nieuwe bewoners, nabestaanden van bewoners, nieuwe en vertrekkende medewerkers en vrijwilligers volgen we de waardering voor Het Laar als woonzorgaanbieder, als werkgever en als vrijwilligersorganisatie. Waarderingen worden ook door onafhankelijke onderzoeksbureaus in kaart gebracht. Zo vindt periodiek een onderzoek onder (wijk)bewoners en contactpersonen plaats. De keuze uit de instrumenten voor het meten van bewonerservaringen vindt plaats in overleg met de Bewonersraad.

Ook onder collega's en vrijwilligers vinden onafhankelijke waarderingsonderzoeken plaats. De resultaten van deze onderzoeken geven inzicht in de meest aantrekkelijke kanten van het werken in Het Laar én de belangrijkste verbeterpunten.

De auditoren van Stichting Perspekt concludeerden tijdens de initiële PREZO-audit in oktober dat Het Laar over de hele linie zeer tevreden bewoners, familieleden en medewerkers heeft. (Wijk)bewoners van Het Laar ervaren een fijne woonomgeving. De auditoren herkennen de kernwaarden Stijlvol, Bruisend en Verzorgd en laten zich positief uit over de gastvrijheid in Het Laar. (Wijk)bewoners ervaren dat medewerkers het echt samen doen. In verschillende teams wordt het methodisch werken met het dossier als aandachtspunt aangemerkt. Daarnaast moet er in een aantal teams meer duidelijkheid komen over het gebruik van de medicatiekoelkast en de retour box medicatie.

5. Het Laar en haar maatschappelijke context

5.1 Duurzaamheid

Het Laar heeft, na het succesvol doorlopen van een tussenaudit, het zilveren Milieuthermometer certificaat in 2022 weten te behouden. De milieuthermometer strekt zich uit over 17 duurzaamheidsthema's waaronder energie, water, catering, afval en duurzame inkoop. Het Laar draagt hiermee bij aan het terugdringen van de CO2-uitstoot, het zuiniger gebruik van grondstoffen en een gezonde leefomgeving voor bewoners en collega's. Daarnaast werkt Het Laar met de routekaart voor een duurzaam vastgoed. Aan het einde van het jaar zijn de voorbereidingen gestart voor het oprichten van een Greenteam in 2023. Dit team, dat bestaat uit afvaardigingen van bewoners, naasten, medewerkers en vrijwilligers, zorgt voor het blijvend 'inbedden' van de aandacht voor duurzaamheid binnen de bedrijfsvoering van Het Laar. Jaarlijks wordt verantwoording afgelegd via het milieujaarverslag.

6. Risicofactoren, risicobeheer en toekomstige -financiële- ontwikkelingen

6.1 Voornaamste risicofactoren en risicobeheer

Risico-categorie	Risicobeschrijving	Risicobeheersing	Trend
Zorg Operationeel risico	De complexiteit van de zorgvraag neemt toe met een mogelijk effect op de kwaliteit van de zorgverlening.	Het Laar kent een uitgebreid opleidingsaanbod en heeft geïnvesteerd in het versterken van de zorgteams via de aanstelling van gespecialiseerd verzorgenden en verpleegkundigen, seniorverpleegkundigen en kwaliteitsverpleegkundigen. De samenwerking tussen de zorgteams en de behandelaren is verder versterkt via de inzet van een coördinerend specialist ouderengeneeskunde (SOG) en een psycholoog. Er vinden onafhankelijke, externe audits plaats door onder andere inspecties, zorgkantoren en certificeringsbureaus.	Gelijkblijvend
<p>Mogelijke impact: De financiering van de zorg en de bijbehorende inzet van medewerkers is gerelateerd aan de zorgcomplexiteit. Dit risico kan een geringe invloed hebben op het resultaat.</p>			
Wonen en Zorg Strategisch risico	Het leegstandsrisico van de zorg- en huurappartementen is gezien de omvang van de wachtlijsten laag. Weliswaar zien we als algemene ontwikkeling dat ouderen langer zelfstandig thuis willen, maar ook moeten blijven wonen. De sterke vergrijzing doet de vraag naar woonvormen groeien tussen zelfstandig wonen in de wijk en verblijf met behandeling.	Binnen de kaders van het strategisch beleid wordt gestuurd op een goede mix van zorg- en huurappartementen. Tevens wordt waar nodig door de toewijzingscommissie bijgestuurd. De aantrekkelijkheid van de zorg- en huurappartementen bevorderen we door continu te investeren in woon- en leefkwaliteit. In 2022 is gestart met de realisatie van Laarstede. Een nieuwe woonzorglocatie met 67 Wlz-appartementen. Bestaande Wlz-plaatsen in Laarzicht verplaatsen we naar Laarstede. Laarzicht komt daarmee uiteindelijk volledig beschikbaar voor verhuur. Het toewijzingsbeleid van Het Laar moet bijdragen aan het behouden van de leefbaarheid binnen Het Laar concept.	Gelijkblijvend
<p>Mogelijke impact: Indien Het Laar wordt geconfronteerd met leegstand kan dit risico afhankelijk van de mate van leegstand een geringe tot aanzienlijke invloed hebben op het resultaat.</p>			

Personeel Operationeel risico	Er is een landelijk tekort aan goed opgeleide medewerkers in de zorgsector.	Er wordt continu opgeleid en extern geworven. Daarnaast gaat veel aandacht uit naar het behouden van bestaande medewerkers. Indien dit in het licht van verantwoorde zorg nodig is, worden meeruren ingezet waar nodig aangevuld met ZZP-ers en uitzendkrachten. Daarnaast zetten we in 2023 in op de noodzakelijke transitieopgave in de ouderenzorg (zelf tenzij, thuis tenzij en digitaal tenzij en stimuleren we naastenparticipatie en de opzet van voorzorgcirkels en bekijken we kritisch wat echt zorgtaken zijn).	Stijgend
	Ziekteverzuim onder medewerkers en vergrijzing personeelsbestand.	Er wordt geïnvesteerd in vitaliteit, duurzame inzetbaarheid en ziekteverzuimbegeleiding. In samenwerking met de arbodienstverlener ondersteunen we medewerkers, teams en managers bij het verzuim en de verzuimbegeleiding. COVID-19 heeft uiteraard impact gehad op het ziekteverzuim in Het Laar.	Gelijkblijvend
<p>Mogelijke impact: Indien Het Laar door openstaande vacatures en/of ziekteverzuim onvoldoende gekwalificeerde medewerkers heeft om aan de zorgvraag te voldoen, zal of extern ingehuurd worden of in de zorgverlening afgeschaald worden. Afhankelijk van de mate waarin deze interventies noodzakelijk zijn kan dit risico een geringe tot aanzienlijke invloed hebben op het resultaat.</p>			
Financieel Financieel risico	Financiële afspraken over de productie worden, ondanks meerjarenovereenkomsten in de Wlz, elk jaar opnieuw gemaakt. Er zijn geen financiële meerjarenafspraken.	Het Laar heeft een behoudende financiële strategie en stuurt op voldoende financiële reserves en direct beschikbare liquiditeiten.	Gelijkblijvend
	Door het systeem van clickmomenten in de Wlz-financiering is er sprake van een directe relatie tussen de gerealiseerde productie en de inkomsten. De zorginkoop voor X+1 is hieraan gerelateerd. Er is een risico op over- of onderschrijding van de met de zorgverzekeraars overeengekomen omzetplafonds in het kader van de wijkverpleging/eerstelijnsverblijf.	Vanuit de maatschappelijke rol die Het Laar vervult, streeft Het Laar naar het voorkomen van wachtlijsten. De appartementen worden maximaal bezet. De inzet van de formatie, zowel kwantitatief als kwalitatief, wordt maandelijks afgestemd op de omvang en complexiteit van de zorgvraag.	Gelijkblijvend

	De waardering van het vastgoed in relatie tot het impairmentrisico.	Het Laar beoordeelt jaarlijks of er sprake is van de noodzaak tot impairment.	Gelijkblijvend
	Verlaging normatieve huisvestingscomponent (NHC).	De Nederlandse Zorgautoriteit heeft besloten om de NHC niet in 2023 maar in 2024 te verlagen. De oorlog in Oekraïne, de energiecrisis en de krapte aan grondstoffen in de bouw zorgen voor fikse prijsstijgingen. Deze kostenstijgingen afgezet tegen de aanstaande verlaging van de NHC-bijdrage in de tarieven, maken dat zorgaanbieders terughoudend zijn in het doen van investeringen in zorgvastgoed, verduurzaming en innovatie.	Stijgend
<p>Mogelijke impact: Het risico op -niet gefinancierde- overproductie heeft door de conservatieve financiële bedrijfsvoering van Het Laar een geringe invloed op het resultaat. De verlaging van de NHC heeft een aanzienlijke invloed op het resultaat.</p>			
Vastgoed Strategisch risico	Zorgcontinuïteit en woon-genot is afhankelijk van goede vastgoedvoorzieningen. Zie ook verlaging NHC-vergoeding.	Het lange termijn onderhouds- en huisvestingsplan beschrijft het noodzakelijke preventieve onderhoud en de periodieke checks om discontinuïteit te voorkomen.	Gelijkblijvend
<p>Mogelijke impact: Door de huidige kwaliteit van het vastgoed en de aandacht voor het onderhoud heeft dit risico op korte termijn een geringe invloed op het resultaat.</p>			
ICT Operationeel risico	De inzet en afhankelijkheid van ICT-middelen in de branche neemt sterk toe. Dit heeft als risico het onvoldoende tijdig meegaan in ICT-ontwikkelingen en het onbedoeld in de openbaarheid komen van persoonsgegevens van (wijk)bewoners en van medewerkers/vrijwilligers.	Het Laar laat zich bij de vormgeving van haar ICT-beleid en bij de implementatie van nieuwe ICT-toepassingen ondersteunen door externe specialisten. De AVG is geïmplementeerd in 2018 en krijgt voortdurend aandacht. Het Laar heeft een Functionaris Gegevensbescherming en laat zich -kijkend naar het informatiebeveiligingsbeleid- ondersteunen door een hierin gespecialiseerd bedrijf.	Gelijkblijvend
<p>Mogelijke impact: Door het recente ICT-vernieuwingstraject heeft dit risico op korte termijn een geringe invloed op het resultaat. Het risico van het voordoen van beveiligingsinbreuken door gijzelingssoftware heeft een steeds aanzienlijker mogelijke invloed op het resultaat.</p>			

Compliance Operationeel risico	De wet- en regelgeving neemt in omvang en complexiteit toe. Er wordt toegezien op naleving.	Het 'compliant zijn' staat hoog in het vaandel. Het Laar onderzoekt de mogelijkheden van het -in eigen beheer- opstellen van een overkoepelend compliance-programma met daarin een bundeling van relevante, vigerende wet- en regelgeving. Het doel is om voor geprioriteerde wet- en regelgeving aan te geven waar netto risico's liggen om deze vervolgens waar mogelijk te mitigeren.	Gelijkblijvend
Mogelijke impact: Gezien de huidige wet- en regelgeving en de wijze waarop hieraan door Het Laar uitvoering wordt gegeven kent dit risico op korte termijn een geringe invloed op het resultaat.			
Fraude Financieel risico	Het voordoen van fraude met nadelige financiële en/of imago-consequenties.	De belangrijkste frauderisico's zijn geïnventariseerd en geprioriteerd en van beheersmaatregelen voorzien.	Gelijkblijvend
Mogelijke impact: Afhankelijk van de mate waarin fraude zich voordoet kan dit risico een aanzienlijke invloed hebben op het resultaat.			
Virus Financieel risico	COVID-19 heeft een nadelige invloed op de kwaliteit van leven van bewoners, de kwaliteit van werken van collega's, de continuïteit van zorg en bedrijfsvoering en de bedrijfsresultaten.	Via het outbreakmanagementteam zijn afhankelijk van de besmettingsgraad in Het Laar preventieve maatregelen getroffen in de strijd tegen het virus. Dit is gedaan met zowel oog voor de veiligheid als het welzijn van bewoners en medewerkers.	Afnemend
Mogelijke impact: Afhankelijk van de beschikbaarheid van compensatieregelingen heeft dit risico een geringe tot aanzienlijke invloed op het resultaat.			

6.2 Toekomstige -financiële- ontwikkelingen in 2023 en verder

Over 2022 kent Het Laar een positief exploitatieresultaat. Door de stijging van de zorgzwaarte en de extra inzet van medewerkers als gevolg daarvan, nemen omzet en kosten steeds verder toe. Vanaf 2022 wordt bewust ingezet op de transitieopgave in de ouderenzorg (zelf tenzij, thuis tenzij en digitaal tenzij). Voor Het Laar betekent dit, dat over 2023 de omzet verblijf met zorg minder snel zal ontwikkelen, maar in plaats daarvan de omzet van huur (al dan niet in combinatie met een VPT-arrangement) zal stijgen. In 2022 heeft Het Laar een overproductie gerealiseerd.

In verband met de nieuwbouw zijn nieuwe leningen aangetrokken die in 2023 en 2024 beschikbaar komen. Tevens financiert Het Laar ook uit eigen middelen een deel van de nieuwbouw, dit zal in de liquiditeitspositie tot uiting komen. Per saldo stijgt het Langdurig Vreemd Vermogen, waardoor het relatieve aandeel van het Eigen Vermogen zal afnemen. De solvabiliteitsratio zal echter ruim blijven voldoen aan het bankconvenant.

Uit onderzoek in 2020 is gebleken dat Het Laar met de nieuwbouw een bedrijfsmatig gezonde propositie heeft. De financiële positie en met name de liquiditeitspositie van Het Laar zijn voldoende sterk. De berekening volgens de EBIT(DA) methode laat zien dat de bedrijfswaarde, op basis van de geprognosticeerde inkomende en uitgaande kasstromen voor de komende 30 jaar, de boekwaarde van de materiële vaste activa ultimo 2020 overstijgt. Dit betekent dat de huidige boekwaarde van de vaste activa in de toekomst kan worden terugverdiend.

7. Inspraak, samenspraak en tegenspraak

7.1 Bewonersraad

De Bewonersraad behartigt de gemeenschappelijke belangen van alle (wijk)bewoners van Het Laar. Zowel van bewoners die gebruik maken van zorg vallend onder de Wet langdurige zorg en de Zorgverzekeringswet als van bewoners die een appartement huren in Het Laar. De Bewonersraad is een onafhankelijk functionerende raad die de Bestuurder -gevraagd en ongevraagd- adviseert over onderwerpen met betrekking tot de kwaliteit van wonen, welzijn en zorg.

De Bewonersraad handelt vanuit het besef dat de zorgvraag groeit en de toegang tot en de organisatie van de zorg onderhevig is aan veranderingen als gevolg van maatschappelijke en financiële ontwikkelingen. De zorg aan ouderen valt onder verschillende wetten met bijbehorende kwaliteitskaders. De Bewonersraad ziet toe op de wijze waarop Het Laar, passend bij haar missie en kernwaarden, invulling geeft aan deze kaders.

Op 31 december bestond de Bewonersraad uit negen leden. Deze leden vertegenwoordigen de verschillende bewonersdoelgroepen van Het Laar, conform het Bewonersraadreglement. De raad wordt aangestuurd door een onafhankelijke Voorzitter en ondersteund door een Ambtelijk Secretaris. De Bewonersraad heeft een vijftal adviescommissies die besluit- en/of meningsvorming over specifieke onderwerpen voorbereiden. Bij de commissievergaderingen is altijd een verantwoordelijk manager vanuit Het Laar betrokken als aanspreek- en informatiepunt.

De Bewonersraad heeft in 2022 zeven keer een overlegvergadering gehad met de Bestuurder. De voorgenomen bouw van Laarstede, de samenstelling van de bewonerspopulatie, de stijgende kosten voor energie, de prijsvorming van horecadiensten en de visie op zorgverlening, nu en in de toekomst, waren de centrale thema's. Samen met de Bestuurder organiseerde de Bewonersraad twee bewoners- en contactpersonenbijeenkomsten. Hierbij is gesproken over de thema's Covid-19, Nieuwbouw Laarstede, de toename van de zorgcomplexiteit, de krapte op de arbeidsmarkt, zorginnovatie en -techniek, woonarrangementen, zorg en interne communicatie. De Bewonersraad heeft overleg gehad met de Raad van Toezicht over de bewonerspopulatie in relatie tot de kernwaarden van Het Laar.

De Bewonersraad is gestart met bewonerspanels. Onder externe begeleiding praten bewoners van verschillende woonzorglocaties met elkaar over wat goed gaat en wat kan worden verbeterd. Daarnaast organiseert de Bewonersraad kennismakingsbijeenkomsten voor nieuwe bewoners en hun contactpersonen.

In juni vond de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering plaats, waarbij verslag is gedaan over de financiën van de Bewonersraad en de beleidszaken waarover de Bewonersraad advies- en/of instemmingsrecht heeft. Tijdens de jaarlijkse vergadering met huurders is een toelichting gegeven op de eindafrekening woonservicekosten.

De Bewonersraad heeft positief geadviseerd over het kwaliteitsplan 2023, de exploitatie- en investeringsbegroting 2023, de woonservicekosten en huurprijzen 2022, de aanspraken Laar(plus)pas inclusief tariefbepaling 2023, het woonarrangement inclusief tariefbepaling 2023 en het kwaliteitsjaarverslag c.q. de jaarverantwoording van Het Laar over 2021. Daarnaast heeft de Bewonersraad ingestemd met de tussentijdse prijsverhoging horecadiensten, het rookbeleid, het mondzorgbeleid, de Wlz-aanspraken 2023 en de prijzen voor aanvullende diensten en de tarieven en consumptieprijzen 2023.

Met de Bestuurder, de leden van het managementteam en/of andere medewerkers van Het Laar is gesproken over onder andere de volgende onderwerpen: het domoticasysteem, naastenparticipatie, het huisdierenbeleid, glasvezel in gebouw Laarzicht, het onderhoud van gebouw Laarzicht, het duurzaamheidsbeleid (inclusief participatie in het Greenteam), de terminologie op de menulijsten, het foldermateriaal ten behoeve van bewoners (en hun naasten) en de bewoners- en vertegenwoordigersraadplegingen.

In het verslagjaar heeft de Bewonersraad geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot scholing en training. Dit in tegenstelling tot 2021 toen, onder externe begeleiding, is gewerkt aan de professionalisering van de medezeggenschap in Het Laar op basis van de nieuwe Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018.

7.2 Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad van Het Laar werkt aan een organisatie waarin de zorg en dienstverlening aan de bewoner centraal staat, het voor de medewerker aangenaam werken is en waarin vertrouwen, verantwoordelijkheid, zorgzaamheid en duidelijke communicatie belangrijke waarden zijn.

De Ondernemingsraad wil zichtbaar, herkenbaar en bereikbaar zijn voor medewerkers en een goede overlegpartner voor de Bestuurder.

Op 31 december bestond de Ondernemingsraad uit 11 leden, waaronder twee reserveleden. De raad vormt een afspiegeling van de organisatie. De Ondernemingsraad wordt organisatorisch en in adviserend opzicht ondersteund door een Ambtelijk Secretaris.

De Ondernemingsraad heeft in het verslagjaar zeven overlegvergaderingen gehad met de Bestuurder. Daarnaast kent de raad OR-vergaderingen en werkmiddagen, artikel 24-overleggen, informele overleggen met de Bestuurder en een jaarlijks overleg met de Raad van Toezicht.

De Ondernemingsraad heeft in 2022, kijkend naar de Wet op de ondernemingsraden, gebruik gemaakt van het instemmingsrecht en het initiatiefrecht. Er kwamen vanuit de Bestuurder 13 verzoeken voor instemming. De Ondernemingsraad heeft twee initiatiefvoorstellen ingediend. Er waren geen adviesaanvragen waardoor geen gebruik is gemaakt van het adviesrecht.

De instemmingsverzoeken hadden betrekking op: de nieuwe, aangepaste of gewijzigde functiebeschrijvingen Medewerker Logistiek/Receptionist/Systeem- en netwerkbeheerder/Salarisadministrateur/Manager VVT/Managementtrainee Laarzicht en Coördinator huisvesting, beheer en onderhoud en de onderwerpen scholingsplan 2022, het aangepaste hygiëneprotocol met betrekking tot piercings, het thuiswerkbeleid, het rookbeleid/beleid alcohol en medicijngebruik, de herziening van de werktijden receptie, de wijziging van de diensten receptie en de uitzondering quarantaine voor essentiële beroepen.

Het initiatiefrecht waarvan de Ondernemingsraad gebruik heeft gemaakt betrof het verzoek om door een externe partij onderzoek te laten uitvoeren onder medewerkers in de teams van de sector zorg

naar de beleving van 'Aangenaam werken bij Het Laar'. Dit traject is in goede samenspraak met de Bestuurder uitgevoerd. Het tweede initiatief van de Ondernemingsraad had betrekking op de geste voor vertrekkende medewerkers welke is opgenomen in de attentieregeling van Het Laar.

In 2022 heeft de Ondernemingsraad gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot scholing en training. De gebruikelijke training van de Ondernemingsraadleden vond in juni plaats onder externe begeleiding.

7.3 Vrijwilligersplatform

Met het Vrijwilligersplatform doet Het Laar recht aan de bijzondere bijdrage van vrijwilligers aan het servicegerichte woonzorgconcept van Het Laar. Het Vrijwilligersplatform is een overleg- en adviesorgaan en fungeert als intermediair tussen de bij Het Laar aangesloten vrijwilligers en de Bestuurder. Het platform behartigt de belangen van de vrijwilligers en draagt bij aan het bevorderen van de kwaliteit van het vrijwilligerswerk in Het Laar.

Op 31 december bestond het Vrijwilligersplatform uit zes leden. In het verslagjaar zijn er vier overlegvergaderingen geweest met de Bestuurder. Daarnaast kent het platform eigen overleggen en wordt er veelvuldig in kleiner verband overlegd. Tenminste eenmaal per jaar vindt er een overleg plaats tussen het Vrijwilligersplatform en een afvaardiging van de Raad van Toezicht.

In het voor- en najaar zijn informatiebijeenkomsten georganiseerd voor vrijwilligers. Deze stonden respectievelijk in het teken van 'Aangenaam werken bij Het Laar' en de -toekomstige- ontwikkelingen in Het Laar. Tijdens de bijeenkomst in november zijn ook de resultaten van de door Facit uitgevoerde waarderingsenquête onder vrijwilligers gedeeld. De respons op deze enquête was 63%. De resultaten worden aangegrepen om de organisatie van het vrijwilligerswerk in Het Laar verder te verbeteren.

Om vrijwilligers te ondersteunen in de uitvoering van hun taken worden er scholingen aangeboden. Scholing vindt onder andere plaats op het gebied van omgaan met dementie, rouwverwerking en slikproblemen.

In 2022 zijn er teamoverleggen voor vrijwilligers georganiseerd waarbij de Vrijwilligerscoördinator en de betrokken vertegenwoordigers vanuit het platform zijn aangesloten. Daarnaast zijn er individuele overleggen gevoerd met aandachtsvelders vrijwilligers. Vanaf 2023 sluit ook een van de Managers VVT bij deze overleggen aan.

Het Vrijwilligersplatform heeft in het verslagjaar de volgende activiteiten ontplooid: evalueren van het vrijwilligersbeleid en het bijbehorende reglement, deelname aan introductiebijeenkomsten nieuwe medewerkers en vrijwilligers, bespreken vergoedingen en beloningen voor vrijwilligers, evalueren attentieregeling, bespreken deelname vrijwilligers aan Personeelsvereniging De Laarmakers, bespreken van de meerwaarde van het kenniscarrousel in relatie tot de inzet van vrijwilligers en het bijwonen van het slaan van de eerste paal van nieuwbouw Laarstede. In overleg met de Bestuurder is in 2022 besloten om de aanvraag van het NOV-keurmerk 'Vrijwillige Inzet Goed Geregeld' voorlopig stop te zetten.

8. Bestuur en toezicht

8.1 Governancecode Zorg 2022

De aangepaste Governancecode Zorg 2022 geldt vanaf 1 januari 2022. Het Laar heeft in 2018 een overzicht opgesteld waarin per principe uit de code is aangegeven of dat Het Laar, aantoonbaar, voldoet. Daar waar Het Laar niet of nog niet volledig voldoet aan de bepalingen en/of gedragsregels is een actie, een actiehoudersplan en een planning opgenomen om alsnog te voldoen. Dit overzicht is aangepast op de Governancecode Zorg 2022. De acties om te voldoen aan de bepalingen in de nieuwe code zijn in 2022 uitgevoerd dan wel voorbereid. Zo zijn de statuten en reglementen afgestemd op de code en de gewijzigde wet- en regelgeving waaronder de Wbtr, de Wtza en de Wmcz 2018, is de oprichting van een Verpleegkundige en Verzorgende Advies Raad voorbereid en heeft de Bestuurder met positief gevolg het accreditatietraject NVZD (vereniging van bestuurders in de zorg) afgesloten.

8.2 Raad van Bestuur

Het Laar kent één lid Raad van Bestuur, te weten mevrouw Lonneke de Haan. Via persoonlijke coaching, intervisie met Bestuurders, het NVZD-accreditatietraject en onder andere deelname aan Actiz-opleidingen heeft zij als Bestuurder in 2022 haar professionaliteit en deskundigheid ontwikkeld.

8.3 Raad van Toezicht

Zie het verslag van de interne toezichthouder op de volgende pagina.

Verslag van de interne toezichthouder

De Raad van Toezicht hecht er waarde aan dank uit te spreken aan alle (wijk)bewoners, medewerkers en vrijwilligers van Het Laar voor de wijze waarop zij samen hebben gewerkt aan een goed jaar voor iedereen in Het Laar. Een jaar waarin we weliswaar nog steeds werden geconfronteerd met de beperkingen die COVID-19 met zich meebracht, maar die bewoners van Het Laar en hun naasten niet hebben weerhouden van het samen leven en samen genieten.

Samenstelling:

De Raad van Toezicht van Het Laar bestaat ultimo 2022 uit vijf personen. De samenstelling van de Raad is nader gespecificeerd in de Jaarrekening en in DigiMV. Eén lid is benoemd op bindende voordracht van de Bewonersraad. In het jaar 2022 is de samenstelling van de raad gewijzigd. De heer Piet Sennema, voorzitter, en de heer Koen van Haaren, vicevoorzitter, namen per 1 juli afscheid na het volbrengen van twee zittingstermijnen (twee keer vier jaar). Uiteraard zijn wij hen zeer dankbaar voor de vele jaren van toewijding en bijdragen aan een bruisend Het Laar. Zij zijn opgevolgd door de heren Frank van der Linden als voorzitter en Rob Conijn als lid van de raad.

Mevrouw Esther de Vries heeft de rol van vicevoorzitter van Koen van Haaren overgenomen. De werving, selectie en uiteindelijke benoeming van de twee nieuwe leden van de Raad van Toezicht is in nauwe samenwerking met en participatie van de adviesgremia tot stand gekomen.

Onafhankelijkheid en zittingstermijn:

De leden van de Raad van Toezicht hebben, in overeenstemming met de Governancecode Zorg, op geen enkele wijze een -juridische- binding met Stichting Het Laar, anders dan hun lidmaatschap van de raad. De raad en zijn leden zijn onafhankelijk in hun functioneren.

Honorering en beleid vergoeding onkosten Raad van Bestuur:

De honorering van de leden van de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur geschiedt conform de voorschriften van de WNT. De Raad van Toezicht heeft de score van 9 punten voor de klasse indeling WNT vastgesteld voor Het Laar waarmee Het Laar voor 2022 is ingedeeld in WNT-klasse III. De leden en voorzitter Raad van Toezicht worden per 1 januari 2022 ruim binnen het door de NVTZ geadviseerde bedrag bezoldigd. Op basis van de Governancecode Zorg heeft de Raad van Toezicht een beleid voor de vergoeding van onkosten voor de Raad van Bestuur en het aannemen van geschenken en uitnodigingen door de Raad van Bestuur goedgekeurd. De Raad van Toezicht ziet toe op naleving ervan. Het reglement heeft als uitgangspunt dat sober, transparant en doelmatig wordt omgegaan met publieke middelen. Hiertoe behoren de vergoedingen die verbonden zijn aan de uitoefening van de taken van de Raad van Bestuur.

Taken Raad van Toezicht en delegaties:

De taken van de Raad van Toezicht zijn drieërlei. De raad houdt toezicht op de Raad van Bestuur, de raad geeft advies (de klankbordfunctie) en de raad is in formele zin de werkgever van de Raad van Bestuur. Daartoe beschikken de leden van de Raad van Toezicht, ieder op zijn of haar eigen terrein, over verschillende vakspecialistische kennis. Bovendien laat de Raad van Toezicht zich, naast de Raad van Bestuur, informeren door verschillende belanghebbenden en luistert de raad naar de samenleving en volgt de ontwikkelingen in de ouderenzorg in het algemeen.

De Raad van Toezicht toetst of de Raad van Bestuur bij zijn beleidsvorming en de uitvoering van taken oog houdt voor het belang van de organisatie van Het Laar en de belangen van alle stakeholders. Daarbij reflecteert de Raad van Toezicht voortdurend op de gezamenlijk geformuleerde missie en kernwaarden en maatschappelijke verantwoordelijkheid van Het Laar. De Governancecode Zorg geldt daarbij als uitgangspunt.

Via een jaarlijks te actualiseren toezichtvisie en het jaarlijks prioriteren van toezichtthema's in het werkplan van de Raad van Toezicht wordt invulling gegeven aan het toezicht. Op basis van het werkplan wordt bepaald welke informatie de raad nodig heeft om hun toezichthoudende taak op een verantwoorde wijze invulling te geven. Tevens geeft het werkplan input aan de agenda's van de overlegvergadering met de Bestuurder.

De financiële delegatie ondersteunt de Raad van Toezicht bij het uitvoeren van het toezicht en advisering op het gebied van financiën, ICT en vastgoed. De financiële delegatie werd in 2022 bezet door mevrouw Erleyne Brookman en mevrouw Bianca de Jong-Muhren.

De delegatie Kwaliteit en Veiligheid heeft vanaf juli 2022 een nieuwe samenstelling en wordt gevormd door mevrouw Esther de Vries en de heer Rob Conijn. De delegatie houdt toezicht en adviseert ten aanzien van het voorgestelde kwaliteitsbeleid en het betrekken van alle stakeholders bij haar adviserende rol ten aanzien van het kwaliteitsbeleid. De delegatie treedt op als sparringpartner van de Raad van Bestuur met betrekking tot de kwaliteit van de zorg.

De remuneratiedelegatie geeft de werkgeversfunctie van de Raad van Toezicht gestalte. Daaronder vallen onder andere het beoordelen van het functioneren van de Raad van Bestuur, het te volgen bezoldigingsbeleid en de zorg voor de continuïteit van de bezetting van de Raad van Bestuur.

De Raad van Toezicht wordt vanaf juli 2022 in de remuneratiedelegatie bemenst door mevrouw Esther de Vries en de heer Frank van der Linden.

Scholing:

De informatie via congressen, studiedagen, netwerken en via de NVTZ (vereniging van toezichthouders in de zorg), vormt een belangrijke ondersteuning van de taken van de raad.

De leden hebben een individuele verantwoordelijkheid met betrekking tot -permanente- scholing om geschikt te zijn en te blijven voor het uitoefenen van de toezichthoudende en de adviestaak in het algemeen en hun specifieke aandachtsgebieden/portefeuilles in de Raad van Toezicht in het bijzonder.

Een overzicht van de belangrijkste aandachtsgebieden in 2022:

De Raad van Toezicht kwam -naast een aantal tussentijdse besprekingen- in 2022 zeven maal bijeen voor een reguliere vergadering. Het aanwezigheidspercentage van de leden bij de vergaderingen bedroeg 97%. De Bestuurder was bij alle vergaderingen aanwezig. In die vergaderingen sprak de Raad van Toezicht over een veelheid van onderwerpen. De missie en de kernwaarden van Het Laar en de manier waarop menswaardige zorg professioneel wordt georganiseerd, zijn steeds vertrekpunt en toetssteen voor de raad. De organisatorische ambities zoals verwoord in het kwaliteitsplan en de begroting 2022 zijn daarbij leidend geweest.

De Raad van Toezicht heeft veel aandacht besteed aan diverse financiële en organisatorische zaken. De raad is heel erg blij dat zij samen met de Bestuurder groen licht hebben kunnen geven aan de bouw van Laarstede, na een lange en zorgvuldige voorbereiding. De Raad van Toezicht heeft ook dit jaar de jaarrekening van het voorgaande jaar en het kwaliteitsplan inclusief begroting van het navolgende jaar goedgekeurd. De managementletter, opgesteld door de accountant, is besproken en door het jaar heen bewaakt de Raad van Toezicht de financiële gang van zaken aan de hand van de managementrapportages. De Raad van Toezicht nodigt de accountant daarbij op gezette tijden uit voor gesprekken met de financiële delegatie en de voltallige raad. De financiële randvoorwaarden vormen evenwel geen doel op zich. Het zijn de kaders waarbinnen Het Laar haar belangrijkste opdracht dient uit te voeren: het leveren van goede zorg aan de bewoners en ouderen in de omliggende wijken. De raad beschouwt als haar belangrijkste taak erop toe te zien dat, binnen de gegeven financiële kaders, Het Laar kwalitatief goede zorg en ondersteuning levert en haar maatschappelijke verantwoordelijkheid neemt. Die verantwoordelijkheid heeft aan urgentie gewonnen gegeven de druk op de personele capaciteit en noodzaak om aan te sluiten op wat ouderen zelf

kunnen en wat hun naasten kunnen. Daarbij komt dat in eerste instantie wordt gekeken naar de zorg en ondersteuning die in de thuisomgeving georganiseerd kan worden, gebruikmakend van zorgtechnologie. De raad is er trots op dat Het Laar het op al deze vlakken goed doet. Er staat een gezonde organisatie en dat is een groot compliment waard aan iedereen die daaraan dagelijks bijdraagt.

Jaarlijks evalueert de Raad van Toezicht ook het eigen functioneren. In september 2022 heeft de Raad van Toezicht een zelfevaluatie uitgevoerd onder externe begeleiding. De destijds recent vernieuwde raad heeft de zelfevaluatie ook gebruikt om vooruit te kijken en werkafspraken te maken. De geleerde lessen wijzen in de richting van een meer integrale werkwijze, waarin gebruik wordt gemaakt van de niet-expert en met elkaar meegekeken en -gesproken wordt in de verschillende delegaties. Tevens wordt getracht meer ruimte te maken voor het inhoudelijke gesprek en debat.

In 2022 zijn onder andere de volgende onderwerpen expliciet aan de orde gesteld binnen de Raad van Toezicht: werving en selectie Raad van Toezicht, nieuwbouw Laarstede en de daarbij benodigde investering, kernwaarden Stijlvol, Bruisend en Verzorgd in relatie tot de bewonerspopulatie, managementletter en jaarrekening 2021, kwaliteitsverslag 2021, kwaliteitsplan en begroting 2023, meerjarenambities en strategie, ICT en informatieveiligheid, Aangenaam werken bij Het Laar, duurzame inzetbaarheid en verzuim, samenwerkingsverbanden en netwerk Het Laar, financiële positie Het Laar en de klassenindeling WNT 2022 en remuneratie Raad van Bestuur en Raad van Toezicht.

Op verschillende manieren neemt de Raad van Toezicht door het jaar heen kennis van de gang van zaken bij Het Laar. Enerzijds wordt de raad uitgebreid geïnformeerd door de Raad van Bestuur, anderzijds vindt regelmatig overleg plaats met de diverse vertegenwoordigingen binnen de organisatie. Door het jaar heen vindt overleg plaats door een vertegenwoordiging van de Raad van Toezicht met de Bewonersraad, de Ondernemingsraad, het Vrijwilligersplatform en het Managementteam. Vanaf 2023 zal daar ook de VVAR van Het Laar aan worden toegevoegd.

Tot slot zijn de husseldagen een belangrijk terugkerend moment, waarbij de leden van de raad meelopen met verschillende disciplines van Het Laar. De raad hecht veel waarde aan deze ontmoetingen. Door op zoek te gaan naar andere dan de geijkte kanalen, krijgt de raad een nog beter inzicht in de gang van zaken binnen Het Laar. Het is een effectieve manier om met elkaar in contact te zijn. De ontmoetingen vormen een belangrijke ondersteuning bij de oordeelsvorming van de Raad van Toezicht.

Jaarrekening 2022

Balans per 31 december 2022

(na resultaatbestemming)	Toelichting	<u>31.12.2022</u>	<u>31.12.2021</u>
		€	€
Activa			
Vaste activa			
<i>Materiële vaste activa</i>	1		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		16.463.713	16.076.692
Machines en installaties		1.528.528	222.836
Andere vaste bedrijfsmiddelen		1.813.295	1.858.465
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa		<u>2.904.150</u>	<u>1.518.867</u>
		22.709.687	19.676.860
Vlottende activa			
<i>Vorraden</i>	2	1	1
<i>Vorderingen</i>	3		
Op handelsdebiteuren		26.694	12.170
Overige vorderingen		463.000	898.748
Overlopende activa		<u>90.931</u>	<u>69.550</u>
		580.625	980.468
<i>Liquide middelen</i>	4	7.820.120	9.725.361
Totaal activa		<u><u>31.110.433</u></u>	<u><u>30.382.690</u></u>

	Toelichting	<u>31.12.2022</u>	<u>31.12.2021</u>
		€	€
Passiva			
Eigen vermogen			
	5		
Gestort en opgevraagd kapitaal		45	45
Bestemmingsfonds		11.147.438	10.698.332
Overige reserves		<u>5.325.283</u>	<u>5.001.346</u>
		16.472.766	15.699.724
Voorzieningen			
	6		
Overige		<u>640.554</u>	<u>961.540</u>
		640.554	961.540
Langlopende schulden			
	7		
Schulden aan banken		9.882.601	10.521.532
Overige schulden		<u>132.242</u>	<u>124.354</u>
		10.014.843	10.645.886
Kortlopende schulden			
	8		
Schulden aan banken		648.775	648.775
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		831.430	525.687
Belastingen en premies sociale verzekeringen		319.932	146.499
Schulden ter zake van pensioenen		482.416	79.432
Overige schulden		1.524.327	1.543.175
Overige passiva		<u>175.390</u>	<u>131.973</u>
		3.982.270	3.075.540
Totaal passiva		<u><u>31.110.433</u></u>	<u><u>30.382.690</u></u>

Winst-en-verliesrekening over 2022

	Toelichting	2022	2021
		€	€
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening			
Zorgverzekeringswet		983.442	1.003.258
Wet langdurige zorg		20.219.793	19.763.631
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de Wet langdurig zorg	10.1	137.102	380.613
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	10.2	<u>40.639</u>	<u>47.757</u>
		21.380.976	21.195.259
Andere baten uit beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	10.3	<u>2.501.546</u>	<u>2.065.967</u>
Netto omzet		23.882.523	23.261.226
Overige bedrijfsopbrengsten	11	<u>204.013</u>	<u>217.893</u>
		204.013	217.893
Som der bedrijfsopbrengsten		24.086.536	23.479.119
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten			
Lonen en salarissen	12	2.593.609	2.304.440
Sociale lasten	13	1.787.392	1.708.753
Pensioenlasten	13	944.786	854.477
Afschrijvingen op materiële vaste activa	14	1.737.823	1.715.588
Overige bedrijfskosten	15	<u>5.211.717</u>	<u>4.901.253</u>
Som der bedrijfslasten		<u>23.145.292</u>	<u>21.937.222</u>
Bedrijfsresultaat		941.244	1.541.897
Rentelasten en soortgelijke kosten	16	<u>(168.201)</u>	<u>(233.867)</u>
Resultaat		<u>773.043</u>	<u>1.308.029</u>
Resultaatbestemming			
		2022	2021
		toevoeging	toevoeging
		€	€
Bestemmingsfonds:		449.106	968.338
Overige reserves		<u>323.937</u>	<u>339.691</u>
		<u>773.043</u>	<u>1.308.029</u>

Kasstroomoverzicht over 2022

(Volgens de indirecte methode)	Toelichting	2022	2021
		€	€
Bedrijfsresultaat		941.244	1.541.897
Aanpassingen voor:			
- Afschrijvingen (en overige waardeveranderingen)	1	1.737.823	1.663.486
- Mutatie voorzieningen	6	(320.986)	456.071
- Veranderingen in werkkapitaal:			
- mutatie operationele vorderingen	3	399.842	106.245
- mutatie operationele schulden	8	906.729	11.159
		<u>1.306.571</u>	<u>117.404</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		3.664.652	3.778.858
Ontvangen interest		<u>0</u>	<u>0</u>
		0	0
Kasstroom uit operationele activiteiten		3.664.652	3.778.858
Investeringsactiviteiten			
Investeringen in materiële vaste activa	1	(4.770.649)	(1.825.883)
Desinvesteringen materiële vaste activa	1	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		(4.770.649)	(1.825.883)
Financieringsactiviteiten			
Aflossingen van langlopende schulden	11	(648.775)	(648.775)
Mutaties overige langlopende schulden	11	17.733	2.982
Betaalde interest na winstbelasting		(168.201)	(233.867)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		(799.244)	(879.660)
Mutatie geldmiddelen		<u>(1.905.241)</u>	<u>1.073.315</u>
Stand geldmiddelen per 1-1-2022		9.725.361	8.625.046
Stand geldmiddelen per 31-12-2022		<u>7.820.120</u>	<u>9.725.361</u>
Mutatie geldmiddelen		<u>(1.905.241)</u>	<u>1.073.315</u>

Toelichting op de jaarrekening

Algemeen

Activiteiten

Stichting Het Laar (hierna: Het Laar) is statutair (en feitelijk) gevestigd te Tilburg, op het adres Generaal Winkelmanstraat 175. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel in Tilburg onder nummer 41095453. Het Laar heeft ten doel het (doen) verlenen van goede zorg aan ouderen en voorts al hetgeen hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Het Laar stelt zich voorts ten doel, zonder oogmerk winst te behalen, de huisvesting van ouderen, het aanbieden van diensten die kunnen bijdragen aan het welbevinden van cliënten, het tegen een vergoeding ter beschikking stellen van ruimten en verhuur van appartementen voor ouderenhuisvesting. Het Laar is een toegelaten zorgaanbieder in de zin op de Wet Toelating Zorginstellingen en is toegelaten voor de functies persoonlijke verzorging, verpleging, begeleiding, verblijf en behandeling.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2022, lopend van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022. De vergelijkende cijfers hebben betrekking op boekjaar 2021, lopend van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojW).

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Oordelen en schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen:

- het bepalen van de waarde van het vastgoed

- het bepalen van de beste schatting van voorzieningen, schulden en verplichtingen uit hoofde van verlofrechten en toekomstige (salaris)rechten van medewerkers, zoals verwerkt onder de voorzieningen en de overige kortlopende schulden.

Stelselwijzigingen

De jaarrekening 2022 is opgesteld op basis van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG. De Regeling schrijft voor de balans en de winst-en-verliesrekening modellen voor die afwijken van de modellen die in de jaarrekening 2021 zijn gehanteerd. De vergelijkende cijfers over 2021 zijn aangepast op basis van de nieuwe modellen. De aanpassingen hebben geen invloed op de omvang van het eigen vermogen ultimo 2021 en het resultaat over 2021.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden) als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan. Het Laar maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten ('derivaten'). Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde.

Verbonden rechtspersonen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de instelling. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de instelling en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

Primaire financiële instrumenten

Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost van de 'Grondslagen voor de waardering van activa en passiva'.

Hedge accounting

De stichting past geen hedge accounting toe.

Covid-19 compensatieregelingen

Stichting Het Laar heeft gebruik gemaakt van de volgende regelingen voor het compenseren van de financiële gevolgen van COVID-19:

Wet Langdurige Zorg

- Beleidsregel SARS-CoV-2 virus - BR/REG-22159a (en handreiking Fizi)
- Beleidsregel compensatie hogere energiekosten 2022 BRREG 22164.

De bedragen zijn bepaald in overeenstemming met de uitgangspunten van de betreffende regelingen. Waar mogelijk op basis van een registratie van de betreffende posten. Veelal was dat echter niet mogelijk en is gebruik gemaakt van schattingen, overeenkomstig de betreffende regelingen, met als referenties het jaar 2019, de maand februari 2020, de begroting 2022 en min of meer "normale" maanden in het jaar, rekening houdend met gevolgen van ontwikkelingen binnen de organisatie zoals capaciteitsmutaties,

verbeterplannen en dergelijke. Op het eindresultaat voor het boekjaar is door ons een toets gedaan om vast te stellen of deze redelijk is en of geen sprake is van onder- of overcompensatie.

Voor zover de effecten van de COVID-19 kosten en compensatieregelingen significant en kwantificeerbaar zijn, zijn de betreffende posten in de jaarrekening nader toegelicht bij de toelichting op de balans en de toelichting op de resultatenrekening.

De onzekerheden die gepaard gaan met de gemaakte inschattingen zijn toegelicht onder de post “Niet uit de balans blijvende verplichtingen” en daarbinnen het onderdeel “onzekerheden opbrengstverantwoording”.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Materiële vaste activa in aanbouw worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs en indien van toepassing verminderd met bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit materiaalkosten, directe arbeidskosten, een toerekenbaar deel van de indirecte productiekosten en de rente op schulden over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Vorraden

Vorraden zijn, gegeven de geringe omvang, gewaardeerd op het symbolische bedrag van € 1,-.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Eigen Vermogen

Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt tussen Kapitaal, Bestemmingsfonds en Overige reserves.

Kapitaal

Onder kapitaal is opgenomen het bij de oprichting van de Stichting ingebracht kapitaal.

Bestemmingsfonds

Het bestemmingsfonds is de reserve waaraan door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Overige reserves

Onder de overige reserves is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover de bevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen van de instelling vrij kunnen beschikken.

Het gerealiseerde resultaat wordt over het bestemmingsfonds en de overige reserves verdeeld. Hierbij wordt gebruik gemaakt van verdeelsleutels, waarbij zowel de opbrengsten als de kosten over een zorg- en een privaat deel worden verdeeld. Huuropbrengsten en de opbrengsten van de horeca worden aan privaat toegekend. De opbrengsten vanuit de Wlz, ZVW, overige zorgopbrengsten zoals WMO en PGB, subsidies vanuit VWS en de loonkostensubsidies en de opbrengsten van de woonarrangementen worden aan zorg toegekend. De kosten die samenhangen met de realisatie van deze opbrengsten worden op gelijke wijze verdeeld.

Voorzieningen

Overige voorzieningen:

Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, worden de overige voorzieningen gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen af te wikkelen. Discontering vindt plaats op basis van een disconteringsvoet die zowel de actuele markttrente als de specifieke risico's met betrekking tot de verplichting weergeeft.

Indien het effect van de tijdswaarde van geld niet materieel is, worden de overige voorzieningen gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Tenzij anders vermeld, worden de overige voorzieningen gewaardeerd tegen de contante waarde.

Voorziening jubilea:

De voorziening voor jubilea betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen inclusief gratificaties bij pensionering. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 2% (2021: 2%).

Voorziening voor regeling vervroegd uittreden:

De voorziening is opgenomen naar aanleiding van de in de cao VVT opgenomen regeling vervroegd uittreden bij 45 dienstjaren en is gevormd voor werknemers die:

- op balansdatum reeds hebben geopteerd voor gebruikmaking van de regeling;
- onder de bestaande regeling kunnen opteren voor vervroegde uittreding, maar dat op balansdatum nog niet hebben gedaan; en
- die op balansdatum nog niet kunnen opteren, maar dat tijdens de resterende looptijd van de bestaande regeling (tot en met 31 december 2025) wel kunnen doen.

De voorziening betreft de beste schatting van de uit deze regeling voortvloeiende kosten, zijnde de toekomstige uitkeringen en eventuele pseudo-eindheffing bij overschrijding van de RVU-drempelvrijstelling.

Hierbij wordt rekening gehouden met deelnamekansen, de ingangsdatum van de uitkeringen, de uitkeringsduur, blijfkansen en sterftkansen. Discontering vindt plaats tegen een disconteringsvoet [*voor belastingen*] die de actuele markttrente weergeeft van 2,0% (2021: 2,0%).

Voorziening voor arbeidsongeschiktheid:

De voorziening voor arbeidsongeschiktheid is gevormd voor de op balansdatum bestaande verplichtingen tot doorbetaling van de lonen en salarissen (inclusief werkgeverslasten) van het per balansdatum naar verwachting voor langere tijd arbeidsongeschikte personeel dat naar verwachting niet (volledig) zal

terugkeren in het arbeidsproces. De voorziening is gevormd voor de contante waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid, voorzover deze na balansdatum vallen, gebaseerd op 100% gedurende het eerste jaar en 70% gedurende het tweede jaar en voor de eventueel verschuldigde transitievergoeding. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 2% (2021: 2%). Aan arbeidsongeschikt personeel betaalde bedragen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Langlopende en kortlopende schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

In 2016 is Het Laar aangesloten bij het Waarborgfonds voor de Zorgsector (hierna: WfZ) en één van de leningen aldaar geborgd. Het betaalde disagio bedraagt € 196.875. Overeenkomstig de aanbeveling van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ 273.201) is het disagio op balansdatum verwerkt als verlaging van de lening waarop zij betrekking heeft, voor wat betreft het gedeelte van het disagio dat nog niet in de resultatenrekening is verwerkt.

De kosten van het disagio zijn als rentelast toegerekend aan opeenvolgende verslagperioden op basis van de looptijd van de lening waarop het disagio betrekking heeft en op basis van lineaire amortisatie

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Netto-omzet

Algemeen

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengsten voortvloeiend uit prestatieverplichtingen aangaande beroeps- en bedrijfsmatige zorgverlening.

Opbrengsten uit beroeps- en bedrijfsmatige zorgverlening worden in de resultatenrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, het waarschijnlijk is dat de vergoeding met betrekking tot de zorgverlening aan Het Laar zal toevloeien, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Opbrengsten uit beroeps- en bedrijfsmatige zorgverlening worden opgenomen naar rato van de mate waarin de prestaties zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening verrichte prestaties in verhouding tot de totaal te verrichten prestaties. De kostprijs van deze zorgverlening wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Zorgverzekeringswet

Stichting Het Laar heeft uit hoofde van de zorgcontractering met zorgverzekeraars afspraken gemaakt over de zorgverlening. Daarbij is een inschatting gemaakt van de verwachte realisatie van deze contractafspraken. Met de uitkomsten van deze analyse is rekening gehouden bij de bepaling van de opbrengstverantwoording. De getekende contracten met de zorgverzekeraars zijn daarbij leidend.

De schadelastjaren tot en met 2020 zijn definitief afgewikkeld met de zorgverzekeraars.

De opbrengsten worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de gerealiseerde en gesloten zorgproducten in het boekjaar.

Andere baten uit beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

Deze baten betreffen opbrengsten die voortkomen uit:

- verhuur van appartementen;
- verhuur aan derden;
- opbrengsten horeca.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten betreffen incidentele opbrengsten die voortkomen uit de bedrijfsactiviteiten naast de opbrengsten uit beroeps- en bedrijfsmatige zorgverlening en bestaan o.a. uit:

- het ter beschikking stellen van een hotelkamer;
- verkoop van door de receptie;
- incidentele opbrengsten horeca door feesten en partijen.

Lonen en salarissen

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een last uit hoofde van gratificaties wordt verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd.

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (cao en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van het resultaat gebracht.

Pensioenlasten

Het Laar heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Deze regeling wordt onder het Nederlandse pensioenstelsel gefinancierd door afdrachten aan bedrijfstakpensioenfondsen Zorg en Welzijn. Deelname aan Zorg en Welzijn is verplicht gesteld in de collectieve arbeidsovereenkomst waaronder Het Laar valt.

De opbouw van de pensioenaanspraken wordt steeds in het betreffende kalenderjaar af gefinancierd door middel van (ten minste) kostendekkende premiebetalingen. De pensioenregeling is een middelloon regeling met - voor zowel actieve als inactieve deelnemers (slapers en gepensioneerden) - voorwaardelijke toeslagverlening. De toeslagverlening is afhankelijk van het beleggingsrendement.

De jaarlijkse opbouw van de pensioenaanspraken bedraagt 25,8% van het pensioengevend salaris dat is gebaseerd op het brutoloon minus een franchise ad € 13.343 (2021 € 13.311). Het pensioengevend salaris is gemaximeerd op € 114.866 (2021 € 112.189). De jaarlijkse premie die voor rekening komt van de werkgever

bedraagt 12,9% van het pensioengevend salaris. De hoogte van de premie wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het bedrijfstakpensioenfonds op basis van de dekkingsgraad en verwachte rendementen.

De dekkingsgraad van Zorg en Welzijn over maart 2023 bedraagt volgens opgave van het fonds 109,5%. In het bijgewerkte herstelplan van januari 2020 laat PFZW zien dat de beleidsdekkingsgraad eind 2027 weer op het vereiste niveau kan zijn. Dit is binnen de wettelijke hersteltermijn van 10 jaar. Om de dekkingsgraad sneller te herstellen verhoogt PFZW de premie met een premieopslag gedurende de herstelperiode. Tijdens het herstelplan verhoogt PFZW de pensioenen niet volledig.

Op basis van het uitvoeringsreglement heeft Het Laar bij een tekort in het fonds geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan door hogere toekomstige premies. Het Laar heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden ontvangen (te ontvangen) en aan derden betaalde (te betalen) interest.

Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Ontvangen interest worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde interest worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Grondslagen voor de opstelling van de WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

Grondslagen voor de opstelling voor segmentering

Het gerealiseerde resultaat wordt over het bestemmingsfonds en de overige reserves verdeeld. Hierbij wordt gebruik gemaakt van verdeelsleutels, waarbij zowel de opbrengsten als de kosten over een zorg- en een privaat deel worden verdeeld. Huuropbrengsten en de opbrengsten van de horeca worden aan privaat toegekend. De opbrengsten vanuit de Wlz, ZVW, overige zorgopbrengsten zoals WMO en PGB, subsidies vanuit VWS en de loonkostensubsidies en de opbrengsten van de woonarrangementen worden aan zorg toegekend. De kosten die samenhangen met de realisatie van deze opbrengsten worden op gelijke wijze verdeeld.

1) Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

	Bedrijfs- gebouwen en -terrein- en	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Vaste bedrijfs- middelen in uitvoering en vooruit- betaald op materiële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€
Verkrijgings-/ Vervaardigingsprijs per 1 januari 2022	38.456.393	599.769	6.716.513	1.518.867	47.291.542
Cumulatieve afschrijvingen en overige waardeverminderingen per 1 januari 2022	(22.379.701)	(376.933)	(4.858.048)	0	(27.614.682)
Boekwaarde per 1 januari 2022	16.076.692	222.836	1.858.465	1.518.867	19.676.860
Investerings	1.573.493	1.326.580	485.293	1.385.283	4.770.649
Afschrijvingen	(1.186.472)	(20.888)	(530.463)	0	(1.737.823)
Overige waardeverminderingen	0	(189.726)	0	0	(189.726)
Terugnemingen overige waardeverminderingen	0	189.726	0	0	189.726
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	387.021	1.305.692	-45.170	1.385.283	3.032.826
Verkrijgings-/ Vervaardigingsprijs per 31 december 2022	40.029.886	1.736.623	7.201.806	2.904.150	51.872.465
Cumulatieve afschrijvingen en overige waardeverminderingen per 31 december 2022	(23.566.173)	(208.095)	(5.388.511)	0	(29.162.779)
Boekwaarde per 31 december 2022	16.463.713	1.528.528	1.813.295	2.904.150	22.709.686
Afschrijvingspercentages	0%-4,55%- 5%-8,51%- 10%	5%	10%-20%- 25%		

Onder de materiele vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetaling op materiele vaste activa vallen de investeringen ten behoeve van de onderzoeks- en planningsfase voor de nieuwbouw Laarstede (€ 2.364.500). De bouw van Laarstede is in het vierde kwartaal 2022 gestart. Gezien de marktontwikkelingen in grondstofprijzen en bouwkosten bestaat er een onzekerheid in de waardering van deze geactiveerde kosten. Daarnaast omvat dit saldo een bedrag voor nog niet afgeronde projecten (€ 540.000). Dit laatste saldo is gedaald t.o.v. 2021 in verband de afronding van een aantal projecten.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen. De materiële vaste activa dienen voor een bedrag van € 26.000.000 (2021: € 15.700.000) als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen, waarvan € 7.500.000 (2021: € 7.500.000) als garantie voor leningen die zijn geborgd via het Waarborgfonds voor de Zorg (WFZ). Met de zekerheidsstelling is reeds rekening gehouden met de nog op te leveren nieuwbouw, waardoor deze de waarde van de huidige activa overschrijdt. Stichting Het Laar heeft zich verbonden niet zonder voorafgaande toestemming van het WFZ onroerende goederen die zijn gefinancierd met geborgde leningen te vervreemden of met een ander zakelijk recht te bezwaren. Tevens heeft Stichting Het Laar zich verbonden om op eerste verzoek van het WFZ een recht van hypotheek aan het WFZ te verstrekken op onroerende zaken waarvoor een lening is aangegaan die geheel of gedeeltelijk door het WFZ is geborgd.

2) Voorraden

Vorraden zijn, gegeven de geringe omvang, gewaardeerd op het symbolische bedrag van € 1,-.

3) Vorderingen

	31.12.2022		31.12.2021	
	Totaal	> 1 jaar	Totaal	> 1 jaar
	€	€	€	€
Overige:				
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	305.550		526.741	
Vorderingen op zorgverzekeraars	116.758	0	154.471	0
Vorderingen uit hoofde van transitierегeling	40.692	0	217.535	0
Overlopende activa	90.931	0	69.550	0
	<u>553.931</u>	<u>0</u>	<u>968.298</u>	<u>0</u>

Vorderingen en schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk financieringsoverschot

	2022	2021	Totaal
	€	€	€
Saldo per 1 januari	-	526.741	526.741
Bij/af:			
- financieringsverschil boekjaar	305.550	0	305.550
- correcties voorgaande jaren		199.143	199.143
- betalingen/ontvangsten	0	(725.884)	(725.884)
Saldo per 31 december	<u>305.550</u>	<u>0</u>	<u>305.550</u>
Stadium van vaststelling (*)	b	c	

	2022	2021	Totaal
	€	€	€
<i>Waarvan gepresenteerd als:</i>			
-Vorderingen uit hoofde van financieringstekort onder de 'overige vorderingen'	305.550	526.741	305.550

(*) a = interne berekening

b = overeenstemming met zorgverzekeraar

c = definitieve vaststelling Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	2022	2021
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten	20.020.650	19.135.318
Af: vergoedingen ter dekking van wettelijk budget voor aanvaardbare kosten	(19.715.100)	(18.608.577)
Financieringsverschil boekjaar	<u>305.550</u>	<u>526.741</u>

4) Liquide middelen

De liquide middelen zijn volledig vrij beschikbaar zonder enige beperking.

5) Eigen vermogen

Het eigen vermogen is als volgt samengesteld:

	2022	2021
	€	€
Gestort en opgevraagd kapitaal	45	45
Bestemmingsfonds	11.147.438	10.698.332
Overige reserves	5.325.283	5.001.346
Totaal stichtingsvermogen	<u>16.472.766</u>	<u>15.699.723</u>

Het gerealiseerde resultaat wordt over het bestemmingsfonds en de overige reserves verdeeld. Voor de wijze van verdeling wordt verwezen naar de Grondslagen voor de opstelling voor de segmentering op pagina 42.

Het bestemmingsfonds is als volgt samengesteld:

	31.12.2022	31.12.2021
	€	€
Bestemmingsfonds	<u>11.147.438</u>	<u>10.698.332</u>
	<u>11.147.438</u>	<u>10.698.332</u>

Het verloop van het bestemmingsfonds is als volgt:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
Stand per 1 januari	10.698.332	9.729.994
Toevoegingen	449.106	968.338
Stand per 31 december	<u>11.147.438</u>	<u>10.698.332</u>

Overige reserves:

Het verloop van de post overige reserves is als volgt:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
Stand per 1 januari volgens jaarrekening	5.001.346	4.661.654
Winstverdeling	323.937	339.692
Stand per 31 december	<u>5.325.283</u>	<u>5.001.346</u>

6) Voorzieningen

	<u>31.12.2022</u>	<u>31.12.2021</u>
	€	€
Overige voorzieningen	640.554	961.540
	<u>640.554</u>	<u>961.540</u>

De overige voorzieningen betreffen in hoofdzaak voorzieningen voor overige uitgestelde personeelsbeloningen, regeling voor vervroegde uittreding, voorzieningen voor deelnemingen, voor groot onderhoud en voor arbeidsongeschiktheid en zijn eveneens overwegend langlopend van aard.

De stichting heeft geen activa in de balans opgenomen als gevolg van verwachte vergoedingen van derden met betrekking tot de opgenomen voorzieningen.

Overige voorzieningen:

Het verloop van de post overige voorzieningen is als volgt:

	<u>Boekwaarde</u> <u>01.01.2022</u>	<u>Dotatie</u>	<u>Onttrekking</u>	<u>Vrijval</u>	<u>Boekwaarde</u> <u>31.12.2022</u>
	€	€	€	€	€
Jubilea	161.673	0	(2.695)	(667)	158.312
Arbeitsongeschiktheid	478.867	298.043	(183.945)	(296.768)	296.197
Vervroegd uittreden	321.000	75.100	(43.084)	(166.971)	186.045
	<u>961.540</u>	<u>373.143</u>	<u>(229.724)</u>	<u>(464.406)</u>	<u>640.554</u>
			Kortlopend deel <1 jaar	Langer dan 1 jaar	Totaal
			€	€	€
Jubilea			0	158.312	158.312
Arbeitsongeschiktheid			197.451	98.747	296.197
Vervroegd uittreden			88.676	97.369	186.045
			<u>286.127</u>	<u>354.428</u>	<u>640.554</u>

7) Langlopende schulden

	31.12.2022		31.12.2021	
	€	Rentevoet %	€	Rentevoet %
Schulden aan banken	9.882.601	0,99-1,25%	10.521.532	0,99-1,25%
Overige passiva	132.242	0%	124.354	0%
	<u>10.014.843</u>		<u>10.645.886</u>	

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar het overzicht langlopende schulden.

De verstrekte zekerheden voor de opgenomen lening bij de ING-bank luiden als volgt:

- gezamenlijke bankhypotheek van € 26.000.000
- cross defaultverklaring (dit betekent dat in de situatie dat de kredietnemer meerdere leningen bij dezelfde financier heeft, eventuele problemen met een bepaalde lening ook consequenties kan hebben voor de andere leningen).
- positieve / negatieve pari passu verklaring (de belofte van de kredietnemer dat er geen activa als zekerheid voor kredietverlening aan andere financiers zijn verstrekt).

De lening van geldgever AEGON ad € 7.500.000 is geborgd bij het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ).

Specificatie en verloop van de schulden aan banken:

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Effectieve rente	Rente herzienings- datum	Rente risico afgedekt via hedge	Restschuld 31 december 2021	Aflossing in 2022	Afschrijving disagio	Restschuld 31 december 2022	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2022	Aflossings- wijze	Aflossing 2023
		€			%			€	€	€	€	€			€
1 ING bank	10- mrt-06	10.000.000	37	overige	1%	10-mrt-31	N.v.t.	5.688.041	273.775	0	5.414.266	4.045.391	23	lineair	273.775
2 AEGON	1-jul- 16	7.303.125	20	hypothek	1%	vast	N.v.t.	5.482.266	375.000	9.844	5.117.110	3.291.330	13	lineair	375.000
Totaal								11.170.307	648.775	9.844	10.531.376	7.336.721			648.775

8) Kortlopende schulden

	31.12.2022	31.12.2021
	€	€
Schulden aan banken:		
Aflossingen komend jaar op langlopende leningen	648.775	648.775
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	831.430	525.687
Belastingen en premies sociale verzekeringen	319.932	146.499
Schulden ter zake van pensioenen	482.416	79.432
Overige schulden:		
Overige schulden	379.922	478.576
Schulden aan zorgverzekeraars	56.244	52.710
Reservering vakantietoelage	471.759	444.786
Reservering vakantiedagen	579.402	505.103
Persoonlijk budget levensfase	37.000	62.000
Overige passiva	175.390	131.973
	<u>3.982.270</u>	<u>3.075.540</u>

De overige passiva hebben met name betrekking op nog te ontvangen facturen.

9) Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen en voorwaardelijke activa en verplichtingen

Obligoverplichting

Het Laar heeft de lening die zij in 2016 heeft afgesloten bij Aegon geborgd bij het Waarborgfonds voor de Zorgsector. Het Waarborgfonds heeft als zekerheid ingebouwd dat, indien het fonds in financiële problemen komt, de deelnemers 3 % van de restschuld van de geborgde leningen als renteloze lening dienen te verstrekken aan het Waarborgfonds. Dit is de zogenoemde obligoverplichting. Op 31 december 2022 bedraagt de restschuld € 5.250.000. De obligoverplichting bedraagt derhalve € 157.500.

Kredietfaciliteit

Bij de ING bank is een kredietfaciliteit afgesloten voor onbepaalde tijd met een maximumbedrag van € 300.000. Het Laar heeft in 2022 geen gebruik gemaakt van deze faciliteit.

Toekomstige leningen

Ten behoeve van de nieuwbouw Laarstede bestaat een financieringsbehoefte die niet volledig door de eigen middelen gedekt wordt. Een deel van de financiering zal door middel van door het Waarborgfonds voor de Zorgsector geborgde leningen voorzien worden. Deze worden aangetrokken bij de BNG, zijnde een lening groot € 5.000.000 met een rentevergoeding van 3,0% en een lening groot € 5.000.000 met een rentevergoeding van 2,919%. Het bedrag van beide leningen wordt in één keer op 1 juli 2024 door de BNG ter beschikking gesteld. Op 1 juli 2024 ontstaat daarmee tevens een nieuwe obligoverplichting aan het Waarborgfonds voor de Zorgsector van in totaal € 315.625.

Daarnaast is een ongeborgde lening van de ING aangetrokken, groot € 4.500.000. Het bedrag van de lening wordt in één keer op 1 juli 2023 door de ING ter beschikking gesteld, met een rentevergoeding van 1,2%.

Alle bovenstaande leningen zijn afgesloten met een uitgestelde storting. Reeds voor die tijd zal vanwege de bouw een financieringsbehoefte zijn ontstaan. Daarvoor zijn met de ING en de NWB voorfinancieringsfaciliteiten afgesloten. Met de ING is een Roll Over faciliteit ter grootte van € 4,5 miljoen afgesloten, met een rentetarief van maximaal 1,3% opslag op het Euribortarief. De looptijd is tot uiterlijk 1 juli 2023. Met de NWB is een kasgeldfaciliteit afgesloten van ten hoogste € 10 miljoen, tegen een nog vast te stellen rentetarief. De looptijd van deze faciliteit is tot uiterlijk 1 juli 2024.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Macrobeheersinstrument

Het Macrobeheersinstrument (Mbi) kan door de minister van VWS worden ingezet om overschrijdingen van het macrokader zorg in verschillende subsectoren terug te vorderen bij zorgaanbieders. Jaarlijks wordt door de NZa ambtshalve een Mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per zorgaanbieder vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het Mbi-omzetplafond van alle zorgaanbieders gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het Mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2022 staat vast dat het Mbi-omzetplafond over de jaren tot en met 2021 niet wordt toegepast. Over 2022 kan het Macrobeheersinstrument in theorie worden ingezet, al lijkt die kans gering. Het besluit hierover is bij het opmaken van de jaarrekening 2022 nog niet bekend. Hierdoor is de stichting niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de eventueel uit het Mbi voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Daarom is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans per 31 december 2022.

Investeringsverplichtingen

De stichting is voor een bedrag van grofweg € 18.000.000 aan verplichtingen aangegaan voor de aankoop en bouw van Laarstede waarvan de bouw gestart is in 2022.

Toelichting op de onderscheiden posten van de winst-en-verliesrekening

10) Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

De opbrengsten van de Wlz-zorg laten een stijging zien van € 456.000 (2,3%). Weliswaar verminderde het aantal bewoners die zorg met verblijf ontvangen, maar de zorgzwaarte nam toe. Ook het aantal bewoners met een VPT-arrangement is gestegen. Daarnaast is de overproductie van € 200.000 van 2021 (kwaliteitsmiddelen en ZZP-productie), alsnog in 2022 ontvangen.

In de wijkverpleging (Zvw) namen de opbrengsten iets af ten opzichte van 2021 (een afname van 2,0%). Met name vanwege de druk op de arbeidsmarkt is de gewenste uitbreiding niet gerealiseerd.

10.1) Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de Wet langdurig zorg

De baten subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de Wet langdurig zorg zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
	€	€
Stagefonds	150.838	93.921
Zorgbonus	(13.736)	286.692
	<u>137.102</u>	<u>380.613</u>

10.2) Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

De overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
	€	€
WMO	26.505	23.441
Overige zorgprestaties	14.134	24.316
	<u>40.639</u>	<u>47.757</u>

10.3) Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

De andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
	€	€
Verhuur van appartementen	1.861.555	1.602.251
Verhuur aan derden	97.434	81.778
Opbrengsten horeca	542.557	381.938
	<u>2.501.546</u>	<u>2.065.967</u>

11) Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten (niet uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten) zijn als volgt samengesteld:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	175.414	177.622
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel, verhuur onroerend goed en andere bedrijfsmatige opbrengsten)	<u>28.599</u>	<u>40.271</u>
	<u>204.013</u>	<u>217.893</u>

12) Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten

De kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
	€	€
Personeel niet in loondienst	2.593.609	2.304.440
	<u>2.593.609</u>	<u>2.304.440</u>

13) Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

	2022	2021
	€	€
Lonen en salarissen	10.869.965	10.452.712
Sociale lasten	1.787.392	1.708.753
Pensioenlasten	944.786	854.477
	<u>13.602.143</u>	<u>13.015.942</u>

Het gemiddeld aantal in de stichting werkzame werknemers, berekend op fulltimebasis en uitgesplitst naar activiteiten, bedroeg:

	2022	2021
Zorg (WLZ, ZVW, WMO)	184	177
Niet zorg	61	66
	<u>245</u>	<u>243</u>

Er waren geen medewerkers werkzaam in het buitenland (2021: 0).

14) Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

	2022	2021
	€	€
Materiële vaste activa	1.737.823	1.715.588
	<u>1.737.823</u>	<u>1.715.588</u>

15) Overige bedrijfskosten

	2022	2021
	€	€
Overige personeelskosten	521.938	787.204
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	914.540	755.768
Algemene kosten	1.973.553	1.646.070
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	608.086	603.791
Onderhoud- en energiekosten	1.168.942	1.084.001
Huur en leasing	24.658	24.418
	<u>5.211.717</u>	<u>4.901.253</u>

Honoraria accountantsorganisatie

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
Controle van de jaarrekening	72.106	55.000
Andere controleopdrachten	<u>19.663</u>	<u>21.859</u>
	<u>91.768</u>	<u>76.859</u>

Het honorarium voor controle van de jaarrekening is gebaseerd op het totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening, waarbij het meerwerk over het boekjaar 2021 is opgenomen in de bedragen van 2022.

16) Financiële baten en lasten

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	Totaal	Totaal
	€	€
Rentelasten en soortgelijke kosten	<u>(168.202)</u>	<u>(233.867)</u>
	<u>(168.202)</u>	<u>(233.867)</u>

Overige toelichtingen

1.9 WNT VERANTWOORDING 2022 STICHTING HET LAAR

Bezoldigingsinformatie op grond van de Wet normering topinkomens

De WNT is van toepassing op Stichting Het Laar. Het voor Stichting Het Laar toepasselijke bezoldigingsmaximum bedraagt in 2022 € 176.000. Stichting Het Laar behaalt 9 punten en valt daarmee in klasse 3.

Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Naam:	LMA de Haan
Functiegegevens	Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging 2022	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 138.062
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 13.375
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 151.437</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 176.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	Niet van toepassing
Bezoldiging 2022	€ 151.437
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Niet van toepassing
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	Niet van toepassing
Gegevens 2021	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging 2021	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 121.949
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 12.648
Totale bezoldiging 2021	€ 134.597
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 170.000
Totale bezoldiging 2021	€ 134.597

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Naam	Drs. P. Sennema M.P.M.	C.P.M.M. van Haaren	Prof. Dr. E. de Vries	B.M. de Jong - Muhren	E.H. Brookman	F.J.M. van der Linden	Mr. R.L.A. Conijn
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Vice vz RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Voorzitter RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling 2022	01/01 – 01/07	01/01 – 01/07	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/07 – 31/12	01/07 – 31/12
Bezoldiging 2022							
Bezoldiging	€ 7.300	€ 4.850	€ 9.700	€ 9.700	€ 9.700	€ 7.300	€ 4.850
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 13.164	€ 8.776	€ 17.600	€ 17.600	€ 17.600	€ 13.308	€ 8.872
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging 2022	€ 7.300	€ 4.850	€ 9.700	€ 9.700	€ 9.700	€ 7.300	€ 4.850
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021							
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	
Bezoldiging 2021							
Totale bezoldiging 2021	€ 17.666	€ 9.700	€ 9.700	€ 9.700	€ 11.737		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 25.500	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000		

2. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Het Laar heeft de jaarrekening 2022 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 31 mei 2023.

De raad van toezicht van de Stichting Het Laar heeft de jaarrekening 2022 goedgekeurd in de vergadering van 31 mei 2023.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in de resultatenrekening.

Ondertekening door bestuurder en toezichthouders

w.g.

Drs. L.M.A. de Haan
Raad van Bestuur

w.g.

F.J.M. van der Linden
Voorzitter Raad van Toezicht

w.g.

Prof. Dr. E. de Vries
Vicevoorzitter Raad van Toezicht

w.g.

B.M. de Jong – Muhren MSc RA
Lid Raad van Toezicht

w.g.

E.H. Brookman MA
Lid Raad van Toezicht

w.g.

Mr. R.L.A. Conijn
Lid Raad van Toezicht

Overige gegevens

Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat

In de statuten zijn geen specifieke bepalingen opgenomen over de bestemming van het resultaat. Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in de resultatenrekening.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van bestuur en raad van toezicht van Stichting Het Laar

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Het Laar te Tilburg gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Het Laar op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de winst- en verliesrekening over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Op deze jaarrekening zijn de voorschriften van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG van toepassing.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Het Laar zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd.

Q-Concepts Accountancy B.V.

IBAN: NL48RABO0154565199
KVK: 17277491
BTW: NL8221.10.866.B04

Reitscheweg 45
5232 BX 's-Hertogenbosch
t +31 (0)73 - 61 32 510
e info@qconcepts.nl
i qconcepts.nl

Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens, alsmede voor het toevoegen van het verslag van de raad van toezicht, in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg en de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is de raad van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

's-Hertogenbosch, 31 mei 2023
Q-Concepts Accountancy B.V.

Digitaal ondertekend door:
Willem van Zutphen
31 mei 2023 12:46 +02:00...

drs. W.M.H. van Zutphen RA